

Załącznik nr 1 do uchwały
Nr _____
Rady Gminy Zakrzewo
z dnia 19.09.2024 r.

Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo

GMINA ZAKRZEWO

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

październik 2023 r.

SPIS TREŚCI

Wykaz najważniejszych skrótów i symboli.....	2
Słownik pojęć.....	3
Podstawowe informacje o opracowaniu	4
1 Uproszczona diagnoza gminy	6
1.1 Sfera społeczna.....	7
1.2 Sfera gospodarcza.....	11
1.3 Sfera środowiskowa i techniczna	13
1.4 Sfera funkcjonalno-przestrzenna.....	16
1.5 Wnioski z uproszczonej diagnozy gminy	18
2 Określenie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji	18
2.1 Określenie obszarów zdegradowanych	18
2.2 Określenie obszaru rewitalizacji	25
2.3 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	27
3 Proces rewitalizacji	45
3.1 Wizja obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji	45
3.2 Cele i kierunki działań	46
3.3 Projekty rewitalizacyjne	46
3.4 Partycypacja społeczna.....	68
3.5 Mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	70
4 System zarządzania Programem	73
4.1 Zarządzanie GPR, system monitoringu oceny skuteczności działań Programu i wprowadzania modyfikacji.....	73
4.2 Ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz harmonogram wdrażania GPR	75
4.3 Niezbędne działania administracyjne.....	76
5 Zgodność Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	78
5.1 Dokumenty o znaczeniu lokalnym.....	78
5.2 Dokumenty o znaczeniu regionalnym	81
Podsumowanie	85
Spis tabel, rysunków, wykresów i zdjęć	87
Bibliografia.....	89
Załączniki	90

Wykaz najważniejszych skrótów i symboli

1.	COVID-19	–	choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2
2.	Diagnoza	–	Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Zakrzewo stanowiąca załącznik nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo
3.	Dz. U.	–	Dziennik Ustaw
4.	EBI	–	Europejski Bank Inwestycyjny
5.	EBOR	–	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
6.	EOG	–	Europejski Obszar Gospodarczy
7.	e-PUAP	–	Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej, ogólnopolska platforma teleinformatyczna służąca do komunikacji obywateli z jednostkami administracji publicznej w ujednolicony standardowy sposób
9.	GOPS	–	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie
10.	GPR	–	Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo
12.	NWOŚiGW	–	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
14.	REGON	–	Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej – rejestr prowadzony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego
16.	WFOŚiGW	–	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu

Słownik pojęć

1. Delimitacja	– proces wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
2. Interesariusze rewitalizacji	– interesariuszami rewitalizacji są w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, organy władzy publicznej oraz podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa
3. Obszar rewitalizacji	– obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację; obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20 % powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30 % liczby jej mieszkańców
4. Obszar zdegradowany	– obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym
5. Rewitalizacja	– rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji

Podstawowe informacje o opracowaniu

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U.2024.278 t.j.), rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Dotychczasowy proces rewitalizacji w Gminie Zakrzewo nie był prowadzony w oparciu o program rewitalizacji – działania rewitalizacyjne były prowadzone odrębnie w poszczególnych sferach funkcjonowania gminy. Działania te nie było skoncentrowane i komplementarne.

Zmiana podejścia oraz uchwalenie ustawy wpłynęło na kształtowanie się polityki związanej z rewitalizacją. Poprzednie programy rewitalizacyjne powstawały w oparciu o ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, natomiast obecne ustosunkowują się do ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Perspektywa unijna 2021-2027 dopuszcza realizację działań rewitalizacyjnych w oparciu o Lokalne Programy Rewitalizacji do 2023 roku, natomiast od 2024 roku wymagany dokumentem, na podstawie którego gmina posiada możliwość ubiegania się o dofinansowanie jest Gminny Program Rewitalizacji. Zmiana uwarunkowań legislacyjnych została także uwarunkowana potrzebą większej partycypacji społecznej wpływającej na wnikliwszą analizę problemów na określonym obszarze działania.

Zmieniający się sposób rozumienia procesów rewitalizacji oraz doświadczenia polskich samorządów w tym zakresie, przyczyniły się do widocznej zmiany podejścia w metodyce wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Coraz częściej działania rewitalizacyjne odznaczają wieloaspektowy i zintegrowany charakter. Wzmocnienie roli interesariuszy rewitalizacji z jednoczesnym zwiększeniem partycypacji społecznej sprawiło, że Gminny Program Rewitalizacji stał się kluczową pozycją w systemie dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego.

Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo, opracowany w oparciu o Ustawę o rewitalizacji, stanowi dla Gminy Zakrzewo zaawansowane narzędzie, które w sposób ciągły, uporządkowany i spójny, nie tylko wyprowadzi ze stanu kryzysowego obszar zdegradowany, ale będzie także przeciwdziałać pogłębianiu się negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na tym obszarze oraz zapobieganie realizacji zagrożeń.

GMINA ZAKRZEWO

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

DIAGNOZA GMINY ORAZ OKREŚLENIE OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH I OBSZARU REWITALIZACJI

1 Uproszczona diagnoza gminy

Poniżej przedstawiono podstawowe uregulowania funkcjonowania Gminy Zakrzewo. Szczegółowa diagnoza społeczno-gospodarczo-przestrzenna została przedstawiona w Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Zakrzewo stanowiącej załącznik nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo.

Wójt jest organem wykonawczym. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności:

- opracowywanie strategii i programów rozwoju,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym. Radni gminy wybierani są w głosowaniu powszechnym przez mieszkańców. Tworzą Radę Gminy. Ich obowiązkiem jest kierowanie się dobrem wspólnoty samorządowej, utrzymywanie stałej więzi z mieszkańcami oraz ich organizacjami, przyjmowanie zgłaszanych przez nich postulatów i przedstawianie ich organom gminy do rozpatrzenia. Radni mają obowiązek brać udział w pracach Rady Gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych, do których zostali wybrani lub desygnowani. Nadzór nad działalnością gminną (m.in. działalnością Rady Gminy) sprawuje prezes Rady Ministrów i wojewoda, a w zakresie spraw finansowych regionalna izba obrachunkowa (art. 86 ustawy). Gmina wykonuje swoje zadania głównie przy pomocy Urzędu Gminy w Zakrzewie. Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadań zleconych), zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień. Poniżej schemat organizacyjny Urzędu Gminy w Zakrzewie.

Zdjęcie 1 Schemat organizacyjny Urzędu Gminy w Zakrzewie

Źródło: załącznik nr 1 Regulaminu Urzędu Gminy w Zakrzewie przyjętego zarządzeniem nr 11/2019 Wójta Gminy Zakrzewo z dnia 31 stycznia 2019 r.

Ponadto Gmina wykonuje swoje zadania przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych takich jak: Dom Polski – Centrum Idei Rodła, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie, Samorządowy Zakład Komunalny w Zakrzewie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Starej Wiśniewce i Przedszkole Publiczne im. Królowej Śnieżki w Zakrzewie.

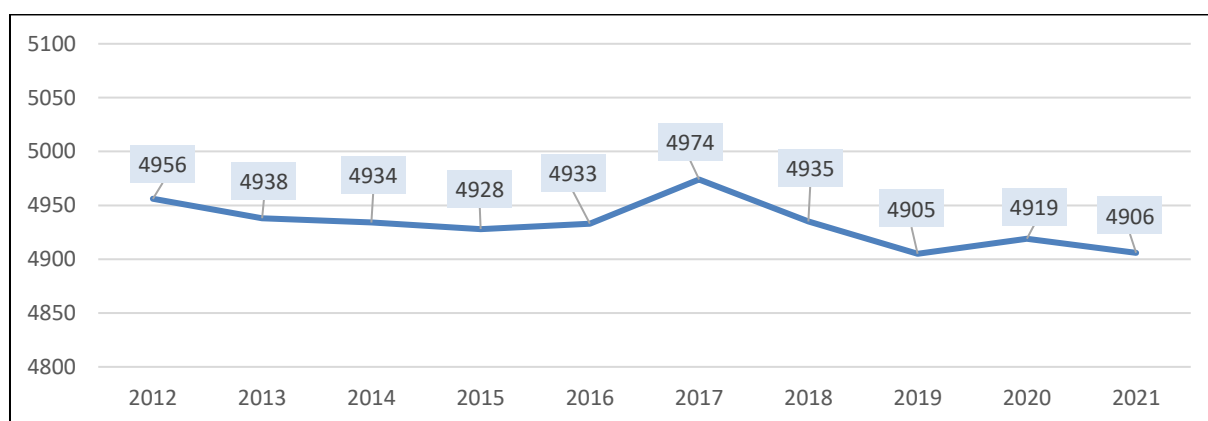
1.1 Sfera społeczna

W przedmiotowym punkcie przedstawiono uproszczoną diagnozę sytuacji społecznej gminy Zakrzewo. Zaprezentowano dane statystyczne wraz z wnioskami dotyczące demografii i rynku pracy. W dalszej części opisano infrastrukturę społeczną gminy w kontekście oświaty i wychowania, kultury i sportu, ochrony zdrowia, opieki społecznej oraz działalności organizacji pozarządowych. Opisano kwestię bezpieczeństwa publicznego, występujących problemów społecznych oraz cyfryzacji usług publicznych.

Demografia

Poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców gminy Zakrzewo w latach 2012-2021.

Wykres 1 Liczba ludności w gminie Zakrzewo w latach 2012-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Zakrzewo jest jedną z najmniejszych gmin powiatu złotowskiego pod względem liczby mieszkańców. Liczba mieszkańców gminy w latach 2012-2021 spadła o 50 osób – z 4956 na 4906. Trend ten nie jest spowodowany migracjami – jest to problem występujący we wszystkich gminach powiatu złotowskiego (oprócz gminy wiejskiej Złotów). Największy wpływ na wyludnianie się gminy ma stale ujemne saldo migracji – więcej osób wyprowadza się z gminy niż się w niej osiedla. Przyrost naturalny jest zmienny, częściej kształtował się na poziomie dodatnim, ale w ostatnich latach przyjmuje wartości ujemne, co poza migracją jest kolejnym czynnikiem wpływającym negatywnie na zmiany demograficzne.

Struktura wieku mieszkańców gminy w ujęciu procentowym przedstawia się następująco:

- wiek przedprodukcyjny: 20,53%,
- wiek produkcyjny: 62,21%,
- wiek poprodukcyjny: 17,26%.

Pod względem administracyjnym gmina Zakrzewo składa się z 14 sołectw:

- Czernice,
- Drożyska Małe,
- Nowa Wiśniewka,
- Osowiec,

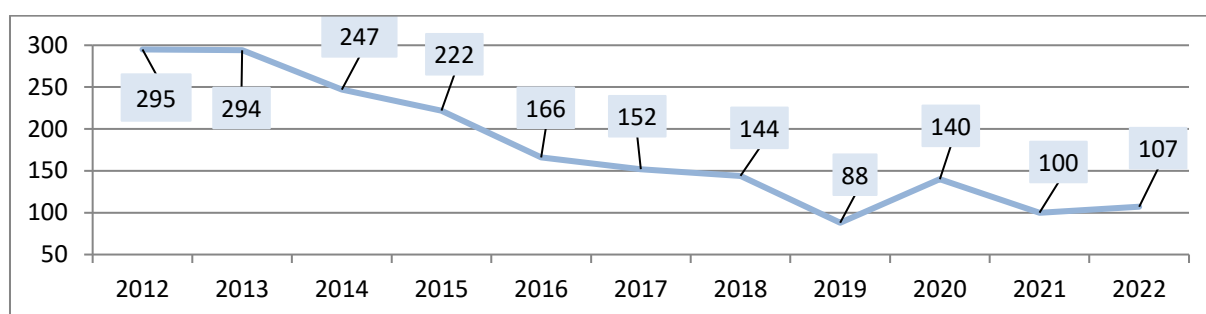
- Drożyska Średnie,
- Drożyska Wielkie,
- Głomsk,
- Kujan,
- Ługi,
- Prochy,
- Stara Wiśniewka,
- Śmiardowo Złotowskie,
- Wersk,
- Zakrzewo.

Najliczniejsze sołectwa to Zakrzewo, Stara Wiśniewka, Głomsk i Drożyska Wielkie.

Rynek pracy

Poniżej zaprezentowane dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Zakrzewo w latach 2012-2021

Wykres 2 Liczba bezrobotnych w gminie Zakrzewo w latach 2012-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Liczba osób bezrobotnych w analizowanym okresie znacząco zmalała (o 187 osób). W porównaniu do innych gmin powiatu złotowskiego gmina Zakrzewo jest jedną z gmin o najniższym udziale liczby bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym.

Oświata i wychowanie

Na terenie gminy funkcjonują 2 szkoły podstawowe:

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. ks. dr Bolesława Domańskiego w Zakrzewie,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Obrońców Polskości w Starej Wiśniewce.

Szkoły Podstawowe są odpowiednio wyposażone do prowadzenia swojej działalności. Zauważalna jest konieczność doposażenia placówek. Oprócz przedszkola w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Starej Wiśniewce funkcjonuje Przedszkole Publiczne im. Królowej Śnieżki w Zakrzewie. W gminie nie ma żłobka publicznego – funkcjonuje żłobek niepubliczny.

Wydatki z budżetu gminy Zakrzewo na oświatę i wychowanie znacząco wzrosły w 2021 r. w porównaniu do 2016 r. Zmiany te spowodowane są zmniejszającą się liczbą uczniów, a co za tym idzie mniejszymi subwencjami z budżetu państwa. Niepokojącym zjawiskiem od kilku lat występującym w gminie Zakrzewo jest pogłębiający się niż demograficzny. Ponadto bardzo duży problem (organizacyjny i finansowy) w małych, wiejskich szkołach to edukacja dzieci z różnego rodzaju deficytami, w tym z niepełnosprawnością, których niestety z roku na rok jest coraz więcej.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Zakrzewo w 2021 r. nie funkcjonowały podmioty lecznicze, zarządzane przez gminę. Na terenie gminy znajduje się jeden punkt apteczny w Zakrzewie. Wszystkie dzieci i młodzież szkolna objęte są podstawową opieką zdrowotną lekarską (obejmującą również szczepienia). Pacjenci

wymagający specjalistycznego leczenia kierowani są do innych ośrodków miejskich, w których świadczone są odpowiednie usługi medyczne.

Opieka i pomoc społeczna

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie. Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby beneficjentów pomocy społecznej w gminie Zakrzewo w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w latach 2016-2021.

Tabela 1 Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców w gminie Zakrzewo w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	51	47	37	41	46	47

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Obserwowany jest wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców od 2018 r. podobnie jak w przypadku ogólnej liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. W przypadku liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci widoczny jest roczny spadek wartości od 2018 r.

Kultura i sport

Kultura

Na terenie gminy Zakrzewo funkcjonuje Dom Polski – Centrum Idei Rodła w Zakrzewie – regionalna instytucja kultury współfinansowana przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

"Dom Polski" mieści się w dwóch budynkach. W pierwszym z nich znajdują się: Izba Pamięci, biuro domu kultury, Biblioteka Publiczna oraz pokoje gościnne. W drugim budynku znajduje się sala widowiskowa z dwiema garderobami, sala taneczna, a także pracownia muzyczna i zaplecze kuchenne. Działalność "Domu Polskiego" w Zakrzewie słynie na terenie całego powiatu, województwa a także całego kraju z racji organizowanych tam spotkań kulturalnych, wystaw, festiwali, biesiad oraz działających zespołów artystycznych.

Ponadto na terenie gminy Zakrzewo funkcjonuje 3 świetlice wiejskie w miejscowościach: Kujanki, Stara Wiśniewka, Osowiec oraz 11 sal wiejskich. Prowadzone są tam liczne spotkania: zebrania wiejskie, imprezy okolicznościowe, spotkania koła gospodyń wiejskich. Gmina Zakrzewo jest gminą przodującą wśród okolicznych samorządów lokalnych pod względem działań kulturowych prowadzonych w niej oraz umacniania lokalnych tradycji.

Sport

W skład infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy Zakrzewo wchodzi:

- infrastruktura sportowa placówek oświatowych,
- kąpielisko nad jeziorem Borówno w Kujankach,
- promenada w Zakrzewie,
- siłownie zewnętrzne,
- place zabaw na terenie gminy

- boiska sportowe, w tym kompleksy typu Orlik
- skatepark,
- street workout,
- hala widowiskowo-sportowa.

W gminie zauważalne są braki infrastrukturalne w obszarze sportu i rekreacji w postaci placów zabaw, boisk wielofunkcyjnych, kąpielisk.

Organizacje pozarządowe

Społeczność gminna wykazuje coraz większe zainteresowanie działalnością w organizacjach pozarządowych. Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Zakrzewo w latach 2016-2021.

Tabela 2 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Zakrzewo w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców	2,84	3,02	2,84	2,85	2,85	2,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Zauważalny jest malejąca tendencja w analizowanym okresie, co spowodowane jest malejącą liczbą mieszkańców i niemal stałą liczbą stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Należy podkreślić, że gmina Zakrzewo charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem liczby fundacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wśród gmin powiatu złotowskiego i wskaźnikiem niższym niż dla powiatu złotowskiego i dla województwa wielkopolskiego.

Na terenie gminy działają m.in.:

- Stowarzyszenie dla Rozwoju Starej Wiśniewki i Okolic "Gromada",
- Stowarzyszenie "Strefa Kultury",
- Stowarzyszenie Chór "Tęcza",
- Ludowy Klub Sportowy "Jedność" Zakrzewo,
- K.S. "Naprzód" Stara Wiśniewka,
- Stowarzyszenie "Królewska Wieś",
- Uczniowski Klub Sportowy "Gimzak",
- Polski Związek Wędkarski w Zakrzewie,
- Stowarzyszenie „Nad Głomią”,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Oddział Gminny w Zakrzewie,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Koło Środowiskowe w Czernicach,
- ochotnicze straże pożarne w Zakrzewie, Kujanie, Ługach, Głomsku i Wersku,
- koła gospodyń wiejskich w Zakrzewie, Ługach, Głomsku, Osowcu, Czernicach, Drożyskach Wielkich, Starej Wiśniewce i Śmiardowie Złotowskim,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów koło w Zakrzewie.

Problemy społeczne

W gminie Zakrzewo można zaobserwować typowe problemy społeczne dla gmin o podobnej charakterystyce – mowa tu w szczególności o ubóstwie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności czy wykluczeniu społecznym. Część z problemów społecznych

jest rozwiązywania lub łagodzona poprzez działalność GOPS w Zakrzewie. Gmina posiada uchwalony Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Zakrzewo odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Złotowie, Posterunek Policji w Lipce, Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Złotowie oraz ochotnicze straże pożarne. Na terenie działania Komendy Głównej Powiatowej Straży Pożarnej w 2021 r. w gminie Zakrzewo miały miejsce 4 pożary i 54 miejscowe zdarzenia.

Dostęp do usług publicznych

W instytucjach publicznych w gminie Zakrzewo coraz większą uwagę przykładą się do dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej usług publicznych. Dotyczy to infrastruktury budynków publicznych, udogodnień, które mogą ułatwić komunikację osobom ze szczególnymi potrzebami i narzędzi informatycznych ułatwiających korzystanie ze stron internetowych. W Urzędzie Gminy w Zakrzewie działa Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej tzw. e-PUAP.

Zarządzanie kryzysowe

W Urzędzie Gminy w Zakrzewie funkcjonuje Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Głównym zadaniem Zespołu jest zapewnienie bezpieczeństwa lokalnej społeczności w przypadku wystąpienia zagrożeń spowodowanych zjawiskami atmosferycznymi, awariami przemysłowymi, skażeniami środowiska, chorobami epidemicznymi i terroryzmem lokalnym i międzynarodowym.

1.2 Sfera gospodarcza

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji gospodarczej gminy Zakrzewo. Zaprezentowano dane statystyczne wraz z wnioskami dotyczącymi podstawowych wskaźników obrazujących siłę gospodarczą gminy. Opisano charakter gospodarczy gminy oraz scharakteryzowano główne podmioty gospodarcze z terenu gminy.

Działalność gospodarcza w gminie

Gmina ma charakter rolniczo-turystyczny. Najwięcej podmiotów gospodarczych zostało przypisanych do działalności określonej rodzajowo jako przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy i detaliczny. Zdecydowaną większość udziału w profilu gospodarczym gminy stanowi działalność inna niż przemysł i budownictwo (41,45%) oraz pozostała działalność (56,48%). Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo stanowią marginalną wartość (2,07%). Gospodarka w gminie Zakrzewo oparta jest w szczególności o osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Wskaźniki siły gospodarczej gminy

Poniżej przedstawiono podstawowe wskaźniki opisujące siłę gospodarczą gminy Zakrzewo.

Tabela 3 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w gminie Zakrzewo w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	64	68	74	77	77	80

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Tabela 4 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Zakrzewo w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców	52	56	61	64	63	66

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Tabela 5 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Zakrzewo w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	260	277	301	314	311	318

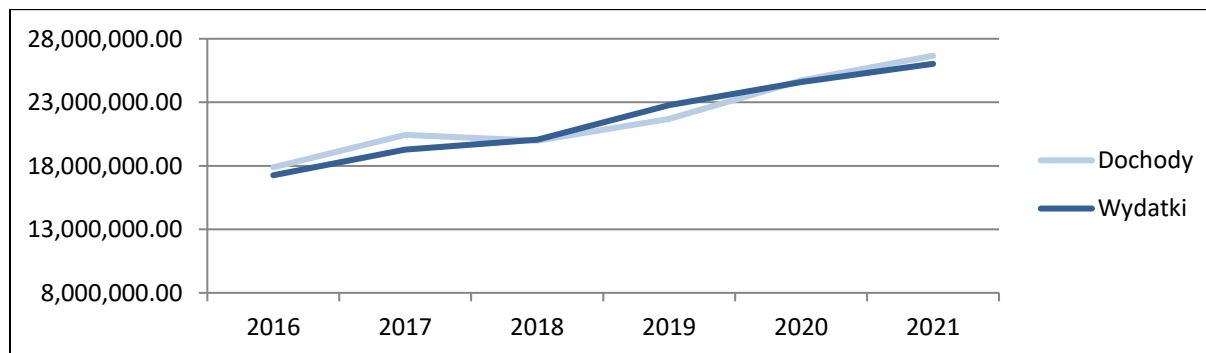
Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W gminie obserwuje się rosnącą liczbę podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą również w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na przestrzeni lat 2017-2022. Na rozwój podmiotów gospodarczych w gminie ma również wpływ dostępność środków od zewnętrznych źródeł finansowania na ich powstanie i rozwój. Poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy Zakrzewo – pomimo wzrostu przedsiębiorczości na przestrzeni ostatnich lat – jest nieznacznie niższy niż dla powiatu złotowskiego i znacząco niższy niż dla województwa wielkopolskiego.

Finanse publiczne

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wysokości dochodów i wydatków gminy Zakrzewo w latach 2016-2021.

Wykres 3 Dochody i wydatki ogółem gminy Zakrzewo w latach 2016-2021 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wykres wskazuje, że od 2019 r. dochody gminy Zakrzewo były wyższe niż wydatki z budżetu z wyjątkiem lat 2018-2019.

Pomimo wzrostu dochodów gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2016-2021 wysokości dochodów mieszkańców gminy Zakrzewo w przeliczeniu na 1 mieszkańca jest wciąż najniższa wśród gmin powiatu złotowskiego.

Tabela 6 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Zakrzewo w 2021 r. w porównaniu do gmin powiatu złotowskiego

GMINA	DOCHODY GMINY W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA (zł)
Lipka	6 432,08
Tarnówka	6 379,03
Okonek	6 260,71
Krajenka	5 778,72
Złotów (gmina miejska)	5 770,47
Jastrowie	5 733,61
Złotów (gmina wiejska)	5 716,72
Zakrzewo	5 450,31

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

1.3 Sfera środowiskowa i techniczna

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji przestrzennej gminy Zakrzewo. Opisano lokalizację gminy pod kątem komunikacyjnym i przedstawiającym charakter rolniczy gminy. Następnie przedstawiono kwestie gospodarki odpadami, infrastruktury technicznej, środowiska naturalnego, dóbr kulturowych i zagospodarowania przestrzennego.

Lokalizacja

Gmina Zakrzewo zlokalizowana jest w północnej części województwa wielkopolskiego w powiecie złotowskim.

Rysunek 1 Lokalizacja gminy Zakrzewo na planie województwa wielkopolskiego

Źródło: opracowanie własne

Gmina Zakrzewo zlokalizowana jest w północno-wschodniej części powiatu złotowskiego. Sąsiaduje z gminą wiejska Złotów i gminą Lipka z terenu województwa wielkopolskiego i gminą Więcbork z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Rysunek 2 Lokalizacja gminy Zakrzewo na planie powiatu złotowskiego

Źródło: opracowanie własne

Gmina pod względem krajobrazu ma charakter rolniczy i turystyczny – typowymi krajobrazami są pola, lasy oraz wsie i miejscowości o luźnej zabudowie a także akweny wodne z potencjałem do rozwoju na cele turystyczne.

Przez gminę Zakrzewo przebiega droga wojewódzka nr 188 i 189. Pozostałą część infrastruktury drogowej stanowią drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne. Ponadto w gminie występuje sieć dróg wewnętrznych gospodarczych stanowiących dojazd do pól. System drogowy odgrywa najistotniejszą rolę w obsłudze komunikacyjnej mieszkańców gminy. Sieć dróg jest dobrze rozwinięta i zapewnia dobre połączenia zarówno z ośrodkami zewnętrznymi jak i ze wszystkimi sołectwami w gminie, ośrodkami miejskimi wyższego rzędu tj. Złotowem czy Chojnicami. Drogi wymagają przebudowy do pełnych parametrów wymaganych dla danej kategorii dróg, ale ogólnie są w dobrym stanie. Konieczność modernizacji dotyczy również infrastruktury towarzyszącej: chodników, parkingów, oświetlenia.

Gmina boryka się z problemem małej liczby kilometrów dróg rowerowych.

Środowisko naturalne

Wody

Okolo 80% gminy Zakrzewo leży w obrębie zlewni rzeki Gwdy (odwadnianej w większości przez Głomię i jej dopływy). Natomiast wschodnia część gminy znajduje się w zlewni Łobzonki. Najbardziej rozwiniętą sieć hydrograficzną w gminie ma rzekę Głomia. Na terenie gminy Zakrzewo występuje 14 jezior (powyżej 1 ha) zajmujących ogólną powierzchnię 410,21 ha. Największą powierzchnię zajmuje jezioro Borówno, Śmiardowskie i Głomskie.

Formy ochrony

Jeśli chodzi o formy ochrony przyrody (w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) na terenie gminy położona jest część Krajeńskiego Parku Krajobrazowego, część obszaru

chronionego krajobrazu „Dolina Łobżonki i Bory Kujańskie i część specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 „Uroczyska Kujańskie” i „Dolina Łobżonki”.

Ponadto na terenie gminy znajduje się 25 pomników przyrody i 1 użytek ekologiczny.

Powietrze

Największym zanieczyszczeniem powietrza na terenie gminy jest tzw. zjawisko „niskiej emisji”. Problemem jest spalanie w domowych piecach paliw niskiej jakości. Sytuacja ta nasila się szczególnie w sezonie grzewczym i powoduje wyraźne okresowe pogorszenia stanu sanitarnego powietrza na terenach zasiedlonych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Kolejnym znaczącym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy jest transport drogowy.

Dobra kulturowe

Do rejestru zabytków, które znajdują się na terenie gminy Zakrzewo wpisanych jest łącznie 7 obiektów. Wśród charakterystycznych i szczególnie istotnych dla identyfikacji kulturowej gminy są następujące obiekty (wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych według Rejestru Zabytków Województwa Wielkopolskiego i objęte ochroną konserwatorską):

- kościół ewangelicki z 1907-08 r. w Drożyskach Wielkich (nr rej.: 176/Wlkp/A z 2.06.2004 r.),
- kościół fil. pw. św. Michała Archanioła z 1857 r. w Głomsku (nr rej.: 632/Wlkp/A z 20.06.1994 r.),
- park dworski z 2 poł. XIX w Kujanie (nr rej.: A-519 z 22.04.1985 r.),
- kościół par. pw. św. Marcina Biskupa, drewniany z 1647 r. w Starej Wiśniewce (nr rej.: 636/Wlkp/A z 2.04.1959 r.),
- dom nr 22 z pocz. XIX w Starej Wiśniewce (nr rej.: 633/Wlkp/A z 30.08.1966 r.),
- kościół pw. św. Marii Magdaleny z XIX-XX w. w Zakrzewie (nr rej.: 634/Wlkp/A z 12.11.1992 r.),
- „Dom Polski” przy ul. Domańskiego 18 z 1935 r. w Zakrzewie (nr rej.: 635/Wlkp/A z 18.12.1995 r.).

Gospodarka odpadami

Usługę polegającą na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych świadczy wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny. W przypadku odpadów zbieranych selektywnie obowiązuje odbiór odpadów z podziałem na 5 frakcji: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bioodpady oraz odpady resztkowe. Na terenie gminy nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

Infrastruktura techniczna

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Samorządowy Zakład Komunalny użytkuje 3 stacje uzdatniania wody: w Starej Wiśniewce, w Wersku i w Zakrzewie, skąd dostarcza wodę do wszystkich miejscowości gminy. Na terenie gminy istnieją wodociągi grupowe w następujących miejscowościach:

- Stara Wiśniewka,
- Zakrzewo,
- Wersk,
- Kujan,
- Śmiardowo Złotowskie.

Wskaźnik mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w gminie Zakrzewo wynosi 86,8%. Wszystkie sołectwa położone na obszarze gminy zaopatrywane są w wodę z istniejących systemów wodociągowych (wodociągi w większości wymagają modernizacji). 93,7% mieszkańców gminy korzysta z sieci wodociągowej. Jest to wskaźnik niższy niż dla województwa wielkopolskiego i wyższy niż dla powiatu złotowskiego.

Na terenie gminy Zakrzewo istnieje sieć kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy odprowadzają ścieki również do szamb asenizacyjnych i przydomowych oczyszczalni ścieków. W gminie funkcjonuje przemysłowa oczyszczalnia ścieków. 66,6% mieszkańców gminy korzysta z sieci kanalizacyjnej. Jest to wskaźnik niższy niż wskaźnik dla województwa wielkopolskiego i powiatu złotowskiego.

Zaopatrzenie w ciepło

Na obszarze gminy Zakrzewo nie ma zorganizowanych systemów ciepłowniczych. W siedliskach zagrodowych i zabudowie mieszkaniowej dominuje ogrzewanie piecowe. Na terenie gminy Zakrzewo nie istnieją większe źródła ciepła (kotłownie) w oparciu, o które można w przyszłości wybudować system ciepłowniczy i podłączyć do niego zwarte obszary zabudowy mieszkaniowej.

Sieć gazowa

Na terenie gminy Zakrzewo nie funkcjonuje sieć gazowa. Gmina Zakrzewo jest jedną z 2 gmin powiatu złotowskiego bez dostępu do sieci gazowej.

Infrastruktura teleinformatyczna

Dostępność mieszkańców gminy Zakrzewo do infrastruktury telekomunikacyjnej systematycznie się poprawia. Sieć przewodowa telekomunikacyjna obejmuje teren całej gminy. Dzieje się tak za sprawą rozwoju telefonii komórkowej. Praktycznie cały obszar gminy objęty jest zasięgiem wszystkich funkcjonujących w Polsce operatorów sieci komórkowej. Rozwija się również rynek usług informatycznych, tj. transmisja danych i dostęp do sieci internetowej. Dalszy rozwój społeczeństwa informacyjnego na terenie gminy będzie uzależniony od ograniczenia bariery ekonomicznej w dostępie do Internetu oraz od efektywnego informatyzowania administracji publicznej na poziomie gminy. Procesowi temu powinny towarzyszyć działania związane z uświadamianiem i edukacją mieszkańców jak korzystać z usług i technologii informacyjnych, zwłaszcza w grupie wiekowej osób 50+. Stały dostęp do Internetu szerokopasmowego posiada cała gmina, a zwłaszcza placówki użyteczności publicznej.

1.4 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Obecnie na terenie gminy Zakrzewo obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zakrzewo (zatwierdzone Uchwałą nr XXXI/193/98 Rady Gminy Zakrzewo z dnia 27 lutego 1998 r.). Gmina Zakrzewo posiada plany zagospodarowania przestrzennego dla terenów gminy (wieś Zakrzewo i Kujan, Drożyska Wielkie, Drożyska Małe, Śmiardowo Złotowskie)

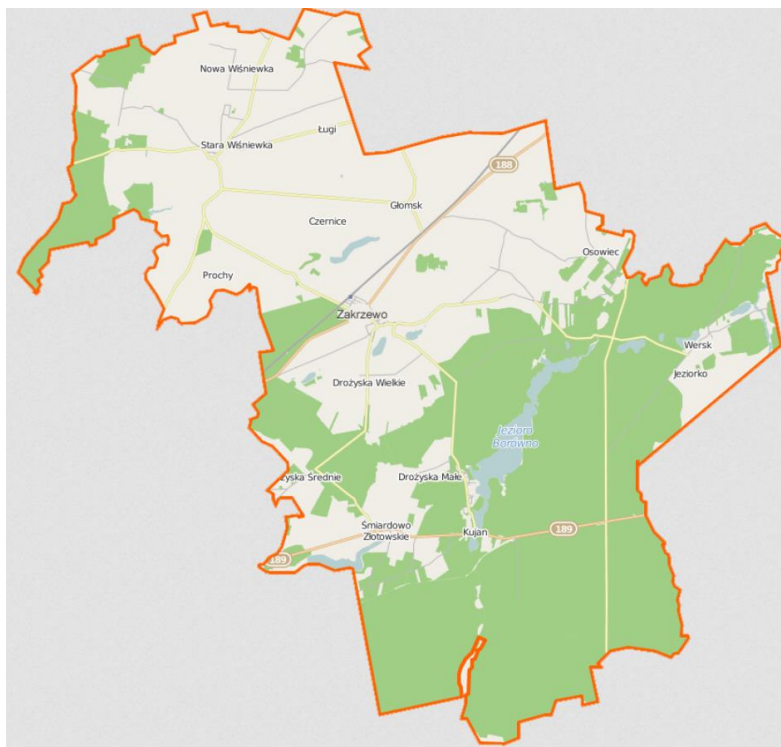
Rysunek 3 Zasięg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Zakrzewo

Źródło: www.zakrzewo.e-mapa.net

Struktura przestrzenna gminy pokazuje, że większość terenów zielonych (lasy i zalesienia) znajdują się w południowej części gminy, która stanowi obszar o największym potencjale turystycznym/rozwojowym i w mniejszym stopniu w północno-zachodniej części gminy. Pozostałe tereny (obok zabudowań) stanowią jeziora oraz tereny rolnicze.

Rysunek 4 Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Zakrzewo

Źródło: opracowanie własne

1.5 Wnioski z uproszczonej diagnozy gminy

Gmina Zakrzewo w sferze społecznej boryka się z problemami typowymi dla gmin o podobnej liczbie mieszkańców i znaczeniu: ujemnym przyrostem naturalnym, spadkiem liczby mieszkańców. Niepokojąca jest znikoma aktywność mieszkańców i duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej. Zauważalne są również pozytywne zjawiska w sferze społecznej jak spadek bezrobocia, aktywna działalność organizacji pozarządowych, odpowiednia baza oświatowa.

W sferze gospodarczej gmina charakteryzuje się wzrostem przedsiębiorczości (szczególnie jeśli chodzi osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą) i stabilną sytuacją finansów gminnych. Pomimo wzrostu przedsiębiorczości wskaźnik dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca jest wciąż najniższy wśród gmin powiatu złotowskiego, co może zostać zmienione przez nowe bodźce rozwojowe w gminie (m.in. wykorzystanie potencjału turystycznego).

W sferze środowiskowej i technicznej zauważalny jest potencjał rozwojowy związany z terenami atrakcyjnymi turystycznie (jeziora Borówno i Śmiardowskie oraz Park Krajobrazowy „Bory Kujańskie”) i kulturowo (zabytki). Infrastruktura techniczna (wodociągi, kanalizacja) wymaga rozbudowy (tam, gdzie to możliwe).

W sferze funkcjonalno-przestrzennej gmina posiada tereny atrakcyjne turystycznie w szczególności w południowej części. Działalność administracyjna w kierunku odpowiedniego zagospodarowania i rozwoju tych terenów przejawia się choćby w posiadaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części tych terenów.

2 Określenie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji

2.1 Określenie obszarów zdegradowanych

Metodyka

Obszary zdegradowane zostały określone w Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo oraz zawartej w niej metodyce delimitacji. Diagnoza została opracowana w sposób spełniający wymogi Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U.2024.278 t.j.) w zakresie zbierania, przetwarzania oraz prezentowania danych. Podczas opracowywania metodyki delimitacji korzystano także z wytycznych i rekomendacji zawartych w publikacji „Delimitacja – krok po kroku” zrealizowanej przez zespół pracowników Instytutu Rozwoju Miast pod redakcją Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa.

Metodyka przyjęta w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo, zakładała czteroetapowy system pracy:

- podział gminy Zakrzewo na niepodzielne jednostki analityczne stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym,
- zebranie i przetworzenie danych dotyczących sfery społecznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej dla wyznaczonych jednostek analitycznych,

- przeprowadzenie analizy wskaźnikowej i wskazanie obszaru zdegradowanego drogą analizy porównawczej przy użyciu wyliczonego wskaźnika syntetycznego,
- wytyczenie obszaru rewitalizacji w ramach obszaru zdegradowanego zgodnie z wymogami Ustawy o rewitalizacji.

Podział gminy na jednostki analityczne

Zgodnie z metodyką prac przyjętą w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych na terenie gminy Zakrzewo, etap pierwszy dotyczył podziału gminy na niepodzielne jednostki analityczne stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym, dla których w kolejnym kroku zebrano i przetworzono dane opisujące sferę: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. W procesie prac nad podziałem gminy na jednostki analityczne skorzystano z następujących źródeł danych:

- granice administracyjne,
- granice gminy,
- granice sołectw,
- obszar zabudowy,
- użytkowanie terenu,
- struktura użytkowania gruntów,
- funkcje terenu,
- wody powierzchniowe,
- obszary cenne przyrodniczo.

W trakcie dokonywania podziału gminy Zakrzewo na jednostki analityczne skorzystano z istniejącego już podziału administracyjnego, wyznaczając tym samym na obszarze wiejskim gminy 14 jednostek analitycznych położonych w granicach obowiązującego podziału ewidencyjnego, którymi były sołectwa: Czernice, Drożyska Małe, Drożyska Średnie, Drożyska Wielkie, Głomsk, Kujan, Ługi, Nowa Wiśniewka, Osowiec, Prochy, Stara Wiśniewka, Śmiardowo Złotowskie, Wersk i Zakrzewo. Z uwagi na fakt, że Gmina nie posiada precyzyjnych danych ewidencyjnych dotyczących podziału terenu na sołectwa, ustalono podział na podstawie faktycznie działające modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy. W przypadku wsi Zakrzewo, skupiającej większość mieszkańców gminy dokonano podziału na 3 mniejsze jednostki zamieszkałe przez porównywalną liczbę mieszkańców:

- Zakrzewo I (od drogi wojewódzkiej na północ),
- Zakrzewo II (centrum Zakrzewa w obrębie ulic: 29 stycznia – droga wojewódzka – Osmańczyka – Plac Wolności – Złotowska),
- Zakrzewo III (pozostała część sołectwa Zakrzewo).

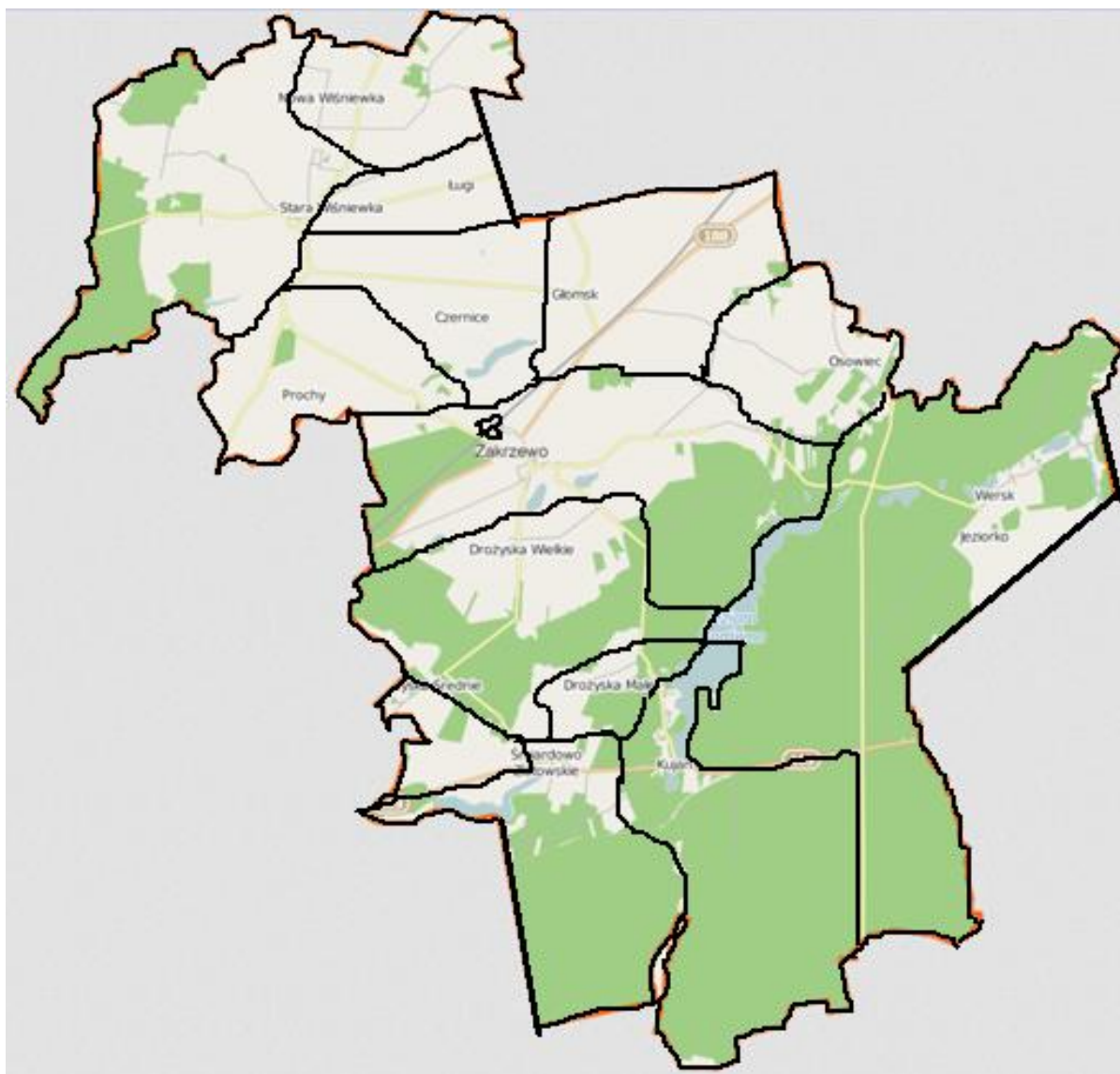
Podział ten podyktowany został spełnieniem kryterium ustawowego wyrażonego w art. 10 ust. 2 Ustawy o rewitalizacji, który brzmi: „Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy”.

Tym samym podział gminy Zakrzewo na jednostki analityczne przeprowadzony został w sposób uwzględniający podział administracyjny z uwzględnieniem podziału funkcjonalnego wsi Zakrzewo. Wyznaczone jednostki zachowały wewnętrzną spójność funkcjonalną. W przypadku jednostki Zakrzewo I zdecydowano się na jej wyodrębnienie z uwagi na odrębne położenie w strukturze Zakrzewa – obszar położony jest od drogi wojewódzkiej na północ i charakteryzuje się układem ulic i zabudową jednorodziną. W przypadku jednostki Zakrzewo II zdecydowano o jej wyodrębnieniu z uwagi na mnogość terenów sportowo-rekreacyjnych (boisko, szkoła podstawowa, obszar zadrzewiony w obrębie ulic Dworcowej i Osmańczyka), natężenie zabudowy z lat 70-90. XX wieku i koncentrację

stosunkowo dużej liczby mieszkańców na niewielkim obszarze. W przypadku jednostki Zakrzewo III charakterystyczne jest nasycenie obszaru obiektami ważnymi dla funkcjonowania Zakrzewa (Urząd Gminy Zakrzewo, kościół, Dom Polski, promenada, przedszkole, ciąg handlowo-usługowy przy ul. Osmańczyka).

Rysunek 5 Jednostki analityczne na terenie gminy Zakrzewo - granice

Źródło: opracowanie własne

Analiza wskaźnikowa

Do wskazania obszaru zdegradowanego zastosowano poniższe wskaźniki w poszczególnych sferach:

- sfera społeczna:
 - zjawisko: bezrobocie:
 - liczba osób bezrobotnych,
 - liczba osób długotrwale bezrobotnych,
 - liczba osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem podstawowym,
 - liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia,

- zjawisko: ubóstwo:
 - liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa,
 - liczba uczniów otrzymująca stypendium socjalne,
 - liczba uczniów korzystających z posiłków dofinansowanych z GOPS,
- zjawisko: przestępczość:
 - liczba stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na liczbę osób długotrwale bezrobotnych,
- zjawisko: kapitał społeczny:
 - liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych,
- zjawisko: aktywność społeczna:
 - liczba kół gospodyń wiejskich,
- sfera gospodarcza:
 - zjawisko: aktywność gospodarcza:
 - liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych,
 - liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do liczby mieszkańców,
- sfera środowiskowa:
 - zjawisko: stan środowiska:
 - liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w stosunku do liczby mieszkańców jednostki,
- sfera przestrzenno-funkcjonalna:
 - zjawisko: dostępność infrastruktury:
 - liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych),
- sfera techniczna:
 - zjawisko: stan techniczny:
 - odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych,
 - liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.

Bezrobocie zmierzono za pomocą wskaźników dotyczących liczby bezrobotnych w różnym ujęciu. Wskaźniki standaryzowane wykazały, że niekorzystna sytuacja w obszarze bezrobocia widoczna jest w sołectwach: Czernice, Drożyska Wielkie, Kujan, Stara Wiśniewka, Śmiardowo Złotowskie, Wersk i 3 jednostkach analitycznych dotyczących Zakrzewa.

Z kolei ubóstwo zmierzono liczbą osób korzystających ze wsparcia socjalnego. Niekorzystna sytuacja widoczna jest w sołectwach: Drożyska Wielkie, Kujan, Nowa Wiśniewka, Osowiec, Stara Wiśniewka, Śmiardowo Złotowskie i 3 jednostkach analitycznych dotyczących Zakrzewa.

Analizie poddano również liczbę mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (osobami z niepełnosprawnościami). Niekorzystna sytuacja jest widoczna w sołectwach: Drożyska Wielkie, Śmiardowo Złotowskie i 3 jednostkach analitycznych dotyczących Zakrzewa.

Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców danej jednostki jest jednym z wyznaczników atrakcyjności życia w gminie. Na terenie gminy Zakrzewo w ostatnich latach nie obserwuje się wzrostu przestępczości. Obserwacje Gminy i jej jednostek zajmujących się sprawami społecznymi (m.in. GOPS) wskazują, że przestępczość wśród mieszkańców powiązana jest z innymi problemami społecznymi ich dotyczącymi w szczególności długotrwale. Z tego powodu poziom bezpieczeństwa zmierzono liczbą przestępstw w poszczególnych jednostkach analitycznych w przeliczeniu na liczbę osób długotrwale bezrobotnych w tych jednostkach.

Kapitał społeczny mierzony został aktywnością mieszkańców w organizacjach pozarządowych i fundacjach. Niekorzystna sytuacja widoczna jest w sołectwach Drożyska Małe, Drożyska Średnie, Drożyska Wielkie, Kujan, Ługi, Nowa Wiśniewka, Osowiec, Prochy, Śmiardowo Złotowskie, Wersk oraz w jednostkach analitycznych Zakrzewo I i Zakrzewo II.

Z kolei uczestnictwo mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym zmierzono liczbą kół gospodyń wiejskich, które w takich gminach jak Zakrzewo są często centrami życia kulturalnego i społecznego sołectw. Wskaźniki wykazały niekorzystną sytuację w sołectwach Drożyska Małe, Drożyska Średnie, Kujan, Nowa Wiśniewka, Prochy oraz w jednostkach analitycznych Zakrzewo I i Zakrzewo II.

Zgodnie z założeniami metodycznymi, do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny natężenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej jest niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano przynajmniej jedno negatywne zjawisko w przynajmniej jednej z 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4 Ustawy o rewitalizacji.

W poniższej tabeli przedstawiono w sposób zbiorczy wyniki analizy sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego.

Tabela 7 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego natężenia zjawisk kryzysowych w jednostkach analitycznych gminy Zakrzewo

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Czernice	0,124707739	0,377998	-0,333370029	0,356034497	-0,36666
Drożyska Małe	0,555321009	1,515423	-1,336996785	-1,542816156	0,139757
Drożyska Średnie	0,532993012	0,125237	1,818986145	-1,542816156	-0,36666
Drożyska Wielkie	-0,573727817	0,131313	-0,467078413	0,356034497	0,869336
Głomsk	0,210877965	-0,15233	-1,061708554	2,254885151	-0,86666
Kujan	-0,180060412	-1,5865	0,509360576	0,356034497	-0,88099
Ługi	0,802246854	-0,28298	-0,666699525	0,356034497	-0,36666
Nowa Wiśniewka	0,026094904	0,380216	-0,45110684	0,356034497	-0,36666
Osowiec	0,432191831	-0,31223	-1,336996785	-1,542816156	0,133338
Prochy	0,411119989	0,095147	-0,335097442	-1,542816156	0,133338
Stara Wiśniewka	-0,010618756	0,147895	-0,607725829	0,356034497	0,999847
Śmiardowo Złotowskie	-0,658256584	0,000702	-0,123747873	0,356034497	-0,12917
Wersk	0,210463133	-1,05417	0,498836423	0,356034497	0,133338
Zakrzewo I	-1,094590297	0,348194	0,640060163	0,356034497	-0,1542
Zakrzewo II	-0,260864368	-1,04194	1,461272837	0,356034497	0,84859
Zakrzewo III	-0,668286495	1,30803	1,792011932	0,356034497	0,240124

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono jednostki zdegradowane, czyli takie, w których stwierdzono nagromadzenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz minimum jednej spośród pozostałych. Zestawienie to przedstawia również charakterystykę poszczególnych jednostek w zakresie ludności i powierzchni.

Tabela 8 Obszary zdegradowane na terenie gminy Zakrzewo, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba mieszkańców w jednostce analitycznej	Udział wśród całkowitej ludności gminy	Powierzchnia jednostki analitycznej (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni gminy
Drożyska Wielkie	- 0,573727817	2	416	8,57%	14,456	8,89%
Kujan	- 0,180060412	2	294	6,06%	18,985	11,68%

Śmiardowo Złotowskie	- 0,658256584	3	274	5,65%	12,965	7,98%
Zakrzewo I	- 1,094590297	1	547	11,27%	0,324	0,20%
Zakrzewo II	- 0,260864368	1	597	12,30%	0,24	0,15%

Źródło: opracowanie własne

Wytyczenie obszaru zdegradowanego

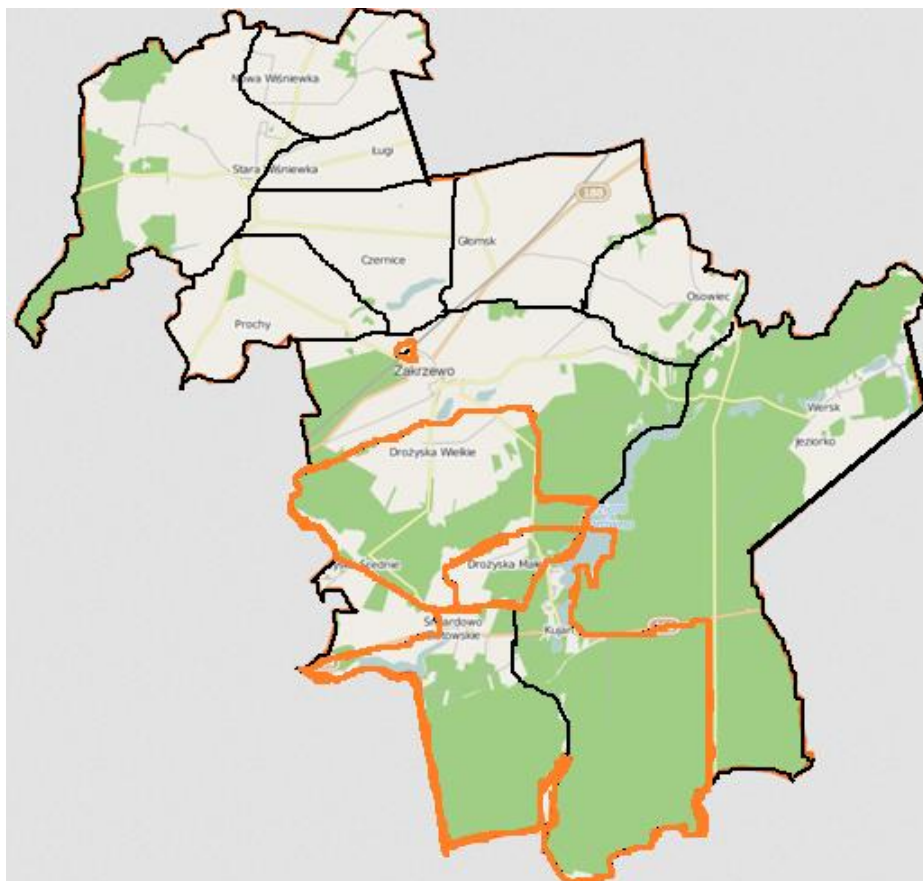
Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Dokonana analiza wskaźnikowa, pozwoliła zdiagnozować natężenie zjawisk kryzysowych sfery społecznej w następujących jednostkach analitycznych gminy Zakrzewo:

- Drożyska Wielkie,
- Kujan,
- Śmiardowo Złotowskie,
- Zakrzewo I.
- Zakrzewo II.

Analiza pozostałych sfer (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej), wskazała na brak jednostek, w których nie występują zjawiska kryzysowe występujące poza sferą społeczną.

Zgodnie z analizą dokonaną w Diagnozie obszar zdegradowany stanowi 5 zamieszkałych jednostek analitycznych (Drożyska Wielkie, Kujan, Śmiardowo Złotowskie, Zakrzewo I i Zakrzewo II), których łączna powierzchnia wynosi 46,97 km², co stanowi 28,90% ogólnej powierzchni gminy. Zamieszkuje je łącznie 2128 osób, co stanowi 43,85% wszystkich mieszkańców gminy Zakrzewo. Poniżej graficznie w sposób uproszczony przedstawiono obszar zdegradowany.

Rysunek 6 Obszar zdegradowany w gminie Zakrzewo – uproszczona mapa

Źródło: opracowanie własne

2.2 Określenie obszaru rewitalizacji

Metodologia

Obszar rewitalizacji to zgodnie z art. 10 Ustawy o rewitalizacji: obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Z ustawy wynika zatem, że aby dany obszar gminy mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji konieczne jest, by występowała na nim koncentracja negatywnych zjawisk oraz by teren ten był istotny dla rozwoju lokalnego całej gminy.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Ocena istotności terenu rewitalizacji dla rozwoju lokalnego całej gminy została dokonana w oparciu o zapisy lokalnych dokumentów strategicznych, ankietę mieszkańców i wnioski z przeprowadzonych warsztatów i wizji lokalnej.

Zgodnie z ustaleniami dokonanymi w toku konsultacji wewnątrzgminnych, opierających się na debatach, rozmowach oraz uzgodnieniach władz samorządowych i jednostek organizacyjnych gminy oraz interesariuszy rewitalizacji jako obszar rewitalizacji w gminie Zakrzewo wyznacza się jednostki

analityczne: Kujan, Śmiardowo Złotowskie i Zakrzewo II. Szczegółowy przebieg granic obszaru rewitalizacji przedstawia Załącznik nr 1 do Diagnozy. Wyznaczona jednostka stanowi 19,81% powierzchni gminy i zamieszkiwana jest przez 24,01% łącznej liczby mieszkańców.

Sołectwo Kujan położone jest nad jeziorem Borówno w tzw. Borach Kujańskich. Tereny nad jeziorem stanowią najatrakcyjniejszy turystycznie obszar gminy. Diagnozuje się wysoki potencjał do rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-turystycznej (publicznej i prywatnej) i zapewnienia warunków do aktywnej i atrakcyjnej turystyki z wykorzystaniem wód jeziora Borówno jak i terenów Borów Kujańskich. Rozwój turystyki wpłynie na rozwój gospodarczy nie tylko sołectwa Kujan, ale i całej gminy.

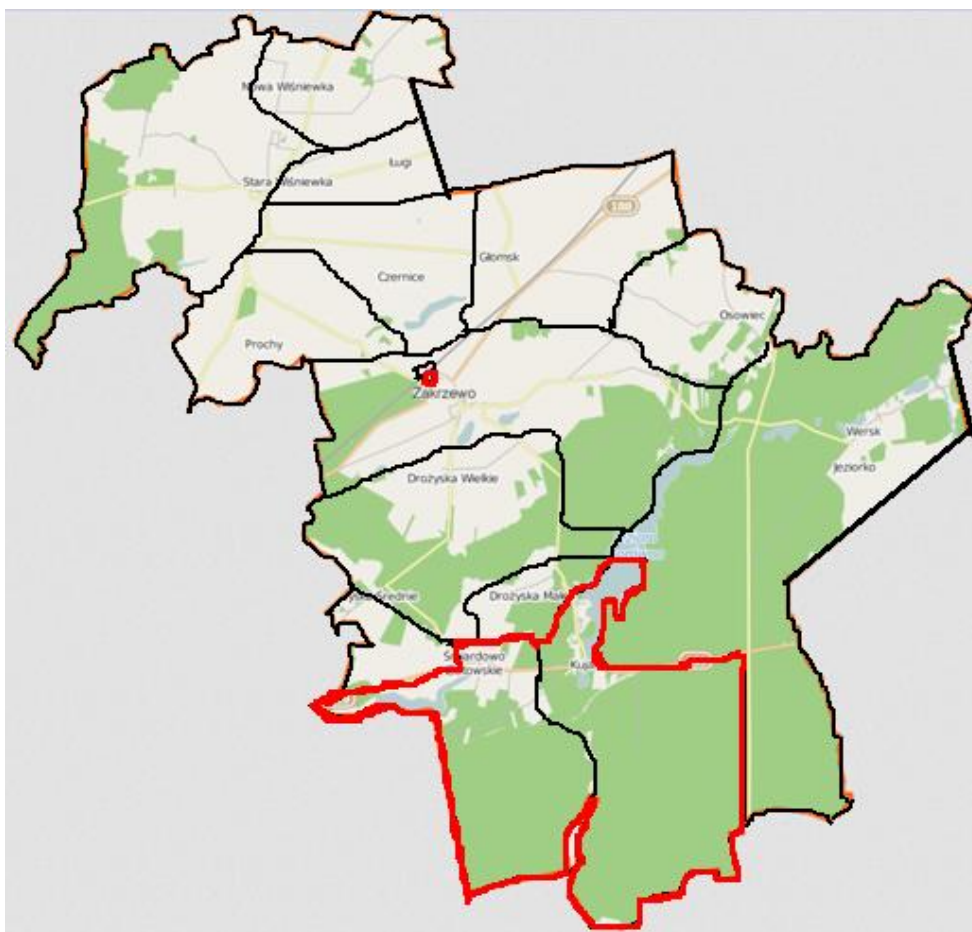
Sołectwo Śmiardowo Złotowskie również posiada tereny zgodne z kierunkiem rozwoju gminy zmierzającym do zwiększenia liczby terenów rekreacyjno-turystycznych – mowa o terenach przy jeziorze Śmiardowskim. Ponadto Śmiardowo Złotowskie położone jest w ciągu drogi wojewódzkiej nr 188 prowadzącej do Złotowa – ośrodka miejskiego o znaczeniu ponadlokalnym. Śmiardowo Złotowskie jest jednostką, w której w ostatnich latach następuje – stosunkowo intensywna jak na warunki gminy – rozbudowa zabudowy jednorodzinnej. W związku z tym atrakcyjność i dalszy rozwój tej jednostki może stanowić w niedalekim okresie o zwiększeniu znaczenia tych terenów pod kątem mieszkaniowym, społecznym i turystycznym.

Zakrzewo stanowi centrum gminy, zarówno ze względu na swoje położenie, ale także nagromadzenie funkcji i usług społecznych. W Zakrzewie swoje potrzeby (zarówno ze względu na usługi, edukację, pracę, administrację) zaspokajają nie tylko mieszkańcy miasta, ale też mieszkańcy terenów wiejskich. Zdecydowano się na wskazanie jednostki analitycznej Zakrzewo II z uwagi na fakt, że obszar ten charakteryzuje się wciąż niewykorzystanym potencjałem rozwojowym zgodnym z rozwojem gminy w kierunku turystyki i rekreacji – mowa o terenach boiska sportowego i obszaru zadrzewionego w obrębie ulic Dworcowej i Osmańczyka.

Jednocześnie, analiza negatywnych zjawisk występujących na terenie gminy wskazała na ich skupienie właśnie w centralnej części Zakrzewa. Faktem jest, że analiza wskaźnikowa wskazała również inne jednostki, o podobnym nagromadzeniu negatywnych zjawisk społecznych i innych, jednak są to jednostki położone peryferyjnie względem centrum gminy oraz ze zdecydowanie mniejszym potencjałem rozwojowym. W wyznaczonym obszarze rewitalizacji skupia się najwięcej terenów o potencjalnie rekreacyjno-turystycznym. Stwierdzono tam również największe skupisko problemów społecznych wśród jednostek wyznaczonych w Zakrzewie. We wsi brakuje jednak terenów otwartych, zielonych, do których mieszkańcy obszarów wiejskich mają lepszy dostęp. Przewiduje się, że ze względu na centralne położenie jednostki, a także dobry dostęp komunikacyjny, wyznaczenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Zakrzewie, będzie miało pozytywny skutek nie tylko dla mieszkańców wsi, ale też całej gminy.

Rysunek 7 Obszar rewitalizacji dla gminy Zakrzewo – uproszczona mapa

Źródło: opracowanie własne

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały wyznaczone Uchwałą NR LXI.426.2023 Rady Gminy Zakrzewo z dnia 26 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Zakrzewo.

2.3 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

W przedmiotowym punkcie przedstawiono jednostki analityczne wchodzące w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji: Zakrzewo II, Kujan i Śmiardowo Złotowskie. Przedstawiono ich charakterystykę, zidentyfikowane problemy i potencjał rozwojowy.

Jednostka analityczna – Zakrzewo II

Jednostkę stanowi obszar ograniczony ul. Osmańczyka, placem Wolności, ul. Dworcową, ul. Marii Magdaleny Gąszczak i drogą wojewódzką. Powierzchnia jednostki wynosi 0,24 km², co stanowi 0,15% powierzchni gminy Zakrzewo. Liczba mieszkańców jednostki to 597 osób, co stanowi 12,30% liczby mieszkańców gminy Zakrzewo.

Charakterystyka

Jednostka pod względem przestrzennym charakteryzuje się znaczną powierzchnią terenów zadrzewionych (zieleni leśno-parkowa w obrębie ulic Osmańczyka, Dworcowej i drogi wojewódzkiej) i

terenów sportowych (stadion i niezagospodarowane tereny przyległe). Jednostka posiada potencjał do stania się centrum sportowym i edukacyjnym gminy.

Zdjęcie 2 Zdjęcie lotnicze jednostki analitycznej Zakrzewo II

Źródło: materiały własne

Przyczyny degradacji obszaru

Z analizy wskaźnikowej dokonanej w Diagnostyce wynika, że obszar ten – w kwestii problemów – charakteryzuje się:

- stosunkowo dużą liczbą osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych,
- dużą liczbą uczniów korzystających z posiłków dofinansowanych z GOPS,
- stosunkowo dużą liczbą stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na mieszkańców obszaru,
- małą liczbą fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,
- małą liczbą kół gospodyń wiejskich,
- zjawiskiem wyrejestrowywania podmiotów gospodarczych.

Wyznaczony w centrum Zakrzewia obszar rewitalizacji, charakteryzuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk sfery społecznej. Analiza wskaźnikowa wykonana na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała szczególnie problemy w zakresie bezrobocia, niskiego poziomu kapitału społecznego oraz aktywności społecznej i gospodarczej. Stosunkowo duży udział osób długotrwale bezrobotnych niekorzystnie wpływa na perspektywę podjęcia pracy przez takie osoby. Analizując oferty pracy w Zakrzewie można odnieść wrażenie, że występuje zapotrzebowanie na pracowników. Zdecydowana większość ogłoszeń dotyczy jednak wykonywania specjalistycznych prac, gdzie wymagane jest doświadczenie¹. Przeciętny profil osoby długotrwale bezrobotnej i często posiadającej tylko wykształcenie podstawowe, nie jest atrakcyjny dla potencjalnego pracodawcy. Nieposiadanie odpowiednich kwalifikacji jest niewątpliwie przeszkodą do podjęcia pracy, jednak dużym problemem jest również brak chęci do podjęcia jakiejkolwiek pracy, bądź pozyskiwanie dochodów z nielegalnych źródeł. Problem bezrobocia ma negatywne konsekwencje zarówno dla osoby bezrobotnej, jak i tkanki społecznej, w tym przede wszystkim rodziny i najbliższego otoczenia osoby dotkniętej tym problemem. Brak pracy skutkujący brakiem dochodów, przekłada się na zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi (w tym psychicznymi) oraz ogólną

niezaradnością życiową. Długotrwałe pozostawanie bez pracy może w skrajnych przypadkach prowadzić do zaniżania samooceny, depresji, popadania w nałogi i podejmowania zachowań niezgodnych z prawem. Często bezrobocie spowodowane jest również brakiem przedsiębiorczości wśród mieszkańców, należy więc podejmować działania zmierzające do budowania postaw przedsiębiorczych w celu aktywizacji osób bezrobotnych.

Na obszarze rewitalizacji nie funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych. W centrum Zakrzewia zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk w zakresie sfery gospodarczej. Mieszkańcy centrum Zakrzewia nie odznaczają się pozytywnie poziomem przedsiębiorczości. Występuje zjawisko wyrejestrowywania działalności gospodarczej. Część lokalnych przedsiębiorstw funkcjonujących w centrum Zakrzewia odznacza się słabą kondycją. Na niską kondycję lokalnych przedsiębiorstw w Zakrzewie wpływ mają również niskie zarobki. Z jednej strony, przedsiębiorcy nie osiągają satysfakcjonujących przychodów z prowadzonej działalności, często podnosząc ceny, pracownicy z kolei nie mogą liczyć na stawki odpowiadające dużym aglomeracjom miejskim. Z kolei zarabiający niewiele mieszkańcy nie są skłonni korzystać z coraz droższych usług oferowanych przez lokalne przedsiębiorstwa, ponieważ są zmuszeni zaspokoić tylko najpilniejsze potrzeby. Na tę sytuację niewątpliwie negatywny wpływ miała również pandemia COVID-19, panująca od 2020 r., a także niestabilna sytuacja na rynku oraz inflacja w późniejszym czasie.

Ponadto występują problemy niewynikające ze skwantyfikowanych kryteriów lecz z obserwacji mieszkańców czy przedstawicieli Gminy. Poniżej przedstawiono przyczyny występowania takich problemów.

Zły stan techniczny i estetyczny budynków mieszkalnych

Problem dotyczy budynków jednorodzinnych (w szczególności z lat 70-80. XX wieku położonych przy ul. Dworcowej i Marii Magdaleny Gąszczak) i wielorodzinnych (zwłaszcza przy ul. Osmańczyka). Dużym problemem jest również brak efektywności energetycznej budynków. Część zabudowań mieszkalnych nie posiada ocieplenia i odpowiedniej izolacji. Nieszczelności występują również w pokryciach dachowych, stolarce okiennej oraz częściach wspólnych np. klatkach schodowych. Przez nieszczelność zabudowy, część ciepła wydostaje się na zewnątrz, co powoduje straty ciepła i konieczność dalszego dogrzewania mieszkań, aby utrzymać odpowiednią temperaturę. Największym zagrożeniem dla jakości powietrza na obszarze rewitalizacji jest tzw. niska emisja, definiowana jako emisja pyłów i gazów do atmosfery z emiterów nieprzekraczających 40 m wysokości. Pyły i gazy powstają w wyniku spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych. Największa emisja pochodzi z indywidualnych źródeł grzewczych. Są to w większości stare, wysokoemisyjne kotły. Problem zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji został również podniesiony przez uczestników warsztatów rewitalizacyjnych. Jako przyczyny zanieczyszczeń wskazano złą jakość pieców oraz opału, w tym również wykorzystywanie do opału odpadów, zużytych mebli itp. Wykorzystanie złej jakości opału może być spowodowane brakiem świadomości środowiskowej mieszkańców, jednak najczęściej jest to spowodowane czynnikami ekonomicznymi.

Zdjęcie 3 Przykład zabudowy z lat 70-80. XX w. wymagającej modernizacji

Źródło: materiały własne

Przyczyną takiego stanu są wysokie koszty ww. prac przy jednoczesnych niewysokich dochodach mieszkańców Zakrzewa – w ujęciu porównawczym z innymi gminami powiatu złotowskiego, mieszkańcy gminy Zakrzewo mają jedne z najniższych dochodów. Skutkiem problemu jest estetyka przestrzeni obszaru pozostawiająca wiele do życzenia, zaniżony komfort życia mieszkańców oraz wzmożona emisja zanieczyszczeń do atmosfery (tzw. zjawisko „niskiej emisji”).

Duża powierzchnia terenów niezagospodarowanych

Stadion w Zakrzewie to przede wszystkim miejsce rozgrywek piłkarskich. Organizowane są tu także imprezy kulturalne i rozrywkowe.

Zdjęcie 4 Stadion w Zakrzewie i tereny przyległe

Źródło: materiały własne

W sąsiedztwie stadionu zlokalizowane są niezagospodarowane działki. Ta część obszaru stanowi przykład niewykorzystanego potencjału. Na obszarze znajduje się również niezagospodarowany teren zalesiony o powierzchni ok. 3,5ha. Nieuporządkowane ścieżki nie zachęcają do spacerów.

Chaotyczna zabudowa i zagospodarowanie terenu przy ul. Osmańczyka

Zabudowa na terenie jednostki jest chaotyczna zwłaszcza w obrębie ulicy Osmańczyka.

Zdjęcie 5 Przykład chaotycznej zabudowy przy ul. Osmańczyka w Zakrzewie

Źródło: materiały własne

Zagospodarowanie terenu wokół wielorodzinnych budynków mieszkalnych wybudowanych w latach 70-80. XX wieku przy ul. Osmańczyka jest mocno chaotyczne i sprawia wrażenie, że teren potencjał terenu nie jest wykorzystany – ponadto stan infrastruktury towarzyszącej (place zabaw, parkingi, garaże, drogi, zieleń) wymaga modernizacji. Powyższe nie sprzyja budowaniu więzi społecznych wśród mieszkańców oraz aktywności kulturalnej czy sportowej.

Zdjęcie 6 Przykład chaotycznego zagospodarowania terenu osiedla przy ul. Osmańczyka w Zakrzewie

Źródło: materiały własne

Problemem na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej jest występowanie miejsc, gdzie często zalegają odpady komunalne. Najczęściej są to opakowania bądź butelki po napojach alkoholowych. Problem ten negatywnie oddziałuje również na reprezentatywne funkcje centrum miasta, ale także na estetykę całej przestrzeni. Pozostawianie odpadów w miejscach niewyznaczonych może być spowodowane zbyt małą ilością koszy na śmieci w często uczęszczanych miejscach, ale także nieświadomością mieszkańców. Osoby pozostawiające śmieci (szczególnie szklane, metalowe), nie są świadomi potencjalnych konsekwencji, kiedy potłuczone szkło lub metal może uszkodzić np. rower, samochód czy wózek dziecięcy, ale także spowodować skaleczenie. Nieuporządkowane zagospodarowanie terenu nie pozwala na właściwą integrację społeczną mieszkańców oraz wpływa negatywnie na estetykę przestrzeni gminnej.

Niska więź społeczna wśród mieszkańców

Niski poziom integracji społecznej jest sygnalizowany zarówno przez mieszkańców jak i przedstawicieli Gminy. Przejawem jest m.in. mała liczba organizacji pozarządowych. Nawiązując do uprzednio opisanych przykładów problemów z zagospodarowaniem przestrzennym, należy zaznaczyć, że obszar nie posiada miejsc mogących stanowić podstawę do integracji społecznej mieszkańców. W gminach takich jak Zakrzewo widoczne jest oddziaływanie placówek edukacyjnych (w tym przypadku Szkoły Podstawowej w Zakrzewie) na teren całej gminy lub danej wsi/miasta. Szkoły prowadzą działalność edukacyjną, ale również i kulturalną i sportową, która jest obecna w przestrzeni publicznej. Na terenie omawianej jednostki analitycznej zlokalizowana jest Szkoła Podstawowa w Zakrzewie przy ul. Marii Magdaleny Gąszczak w bezpośrednim sąsiedztwie terenu zadrzewionego.

Zdjęcie 7 Okolice Szkoły Podstawowej w Zakrzewie

Źródło: materiały własne

Szkoła w Zakrzewie jest jednym z miejsc integracji społecznej.

Na obszarze jednostki Zakrzewo II jest niewiele przykładów miejsc umożliwiających codzienną integrację społeczną. Takim przykładem pośrednio może być plac wolności ze zlokalizowanymi 2 rzeźbami/pomnikami.

Zdjęcie 8 Przykłady rzeźb w przestrzeni Zakrzewia na obszarze jednostki analitycznej Zakrzewo II

Źródło: materiały własne

Stadion w Zakrzewie pełni ww. rolę, ale tylko przy okazji odbywających się wydarzeń sportowych.

Potencjał rozwojowy

Identyfikuje się potencjały rozwojowe jednostki analitycznej Zakrzewo II opisane poniżej.

Identyfikuje się potencjały rozwojowe jednostki analitycznej Kujan opisane poniżej. Jednostka może stanowić:

- centrum edukacyjne Zakrzewa poprzez realizację projektów edukacyjnych Szkoły Podstawowej, utworzenie ścieżki edukacyjnej na terenie zadrzewionym, budowę żłobka i przedszkola,
- centrum sportowe Zakrzewa poprzez rozbudowę/modernizację trybun stadionu sportowego, budowę lodowiska, organizację wydarzeń sportowych rangi międzynarodowej (piłka siatkowa, piłka nożna), utworzenie parku linowego, budowę placów zabaw, stref aktywnego wypoczynku, boiska do squasha i torów sprawnościowych,
- przykład uporządkowanej przestrzeni miejskiej poprzez rewitalizację istniejących skwerów i placów, kompleksowe zagospodarowanie terenu zadrzewionego na park, budowę parkingów i chodników, termomodernizację obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- tkankę miejską wykorzystującą potencjał ludzki (aktywizacja seniorów, rozwój bazy noclegowej a co za tym idzie stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości w branży turystycznej) i walory lokalne (inwestycje w odnawialne źródła energii, promocja produktów lokalnych).

Jednostka analityczna – Kujan

Jednostka oparta o granice sołectwa Kujan i zasięg faktycznego oddziaływania wsi Kujan położonej przy trasie drogi wojewódzkiej nr 189 i Kujanki położonej bezpośrednio nad jeziorem Borówno. Powierzchnia jednostki wynosi 18,985 km², co stanowi 11,68% powierzchni gminy Zakrzewo. Liczba mieszkańców jednostki to 294 osoby, co stanowi 6,06% liczby mieszkańców gminy Zakrzewo.

Charakterystyka

Jednostka analityczna charakteryzuje się dużą powierzchnią terenów leśnych i wodnych (jezioro Borówno)

Zdjęcie 9 Zdjęcia lotnicze jednostki analitycznej Kujan

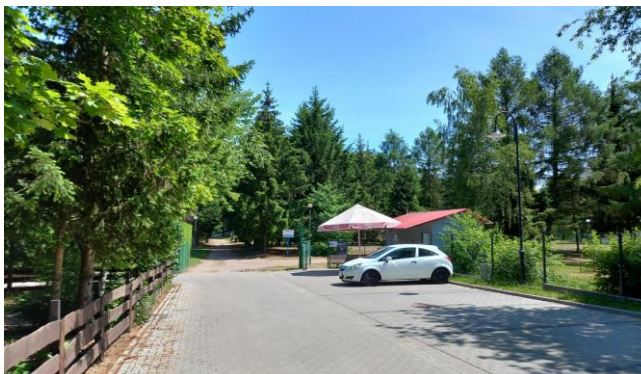

Źródło: materiały własne

Zabudowę mieszkaniową stanowią obiekty we wsi Kujan i Kujanki. Przez teren jednostki przebiega droga wojewódzka nr 189 i linia kolejowa. Jednostka w skali gminy Zakrzewo wykazuje znaczny potencjał rozwoju turystyki opartej o agroturystykę oraz rekreację nad jeziorem Borówno – obecnie linia brzegowa jeziora jest dostosowana do uporządkowanej i celowej turystyki lub uprawiania sportów wodnych.

We wsi Kujanki charakterystyczna jest zabudowa letniskowa terenu położonych najbliżej jeziora Borówno.

Zdjęcie 10 Przykładowa zabudowa letniskowa we wsi Kujanki

Źródło: materiały własne

Nad brzegiem jeziora Borówno w Kujankach znajduje się plaża z pomostami, strzeżone kąpielisko oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego (rowery wodne, kajaki, łodzie wędkarskie i spacerowe). Czysta woda w jeziorze, piękne widoki, bogactwo runa leśnego oraz zasobność w wiele gatunków ryb przyciąga do nas zarówno wędkarzy, żeglarzy oraz ludzi pragnących spokojnego wypoczynku. W okolicy wytyczone są również trasy rowerowe.

Zdjęcie 11 Plaża w Kujankach

Źródło: materiały własne

Przyczyny degradacji obszaru

Z analizy wskaźnikowej dokonanej w Diagnostyce wynika, że obszar ten – w kwestii problemów – charakteryzuje się:

- stosunkowo dużą liczbą osób bezrobotnych zwłaszcza osób z wykształceniem podstawowym,
- dużą liczbą osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia,
- dużą liczbą uczniów korzystających z posiłków dofinansowanych z GOPS,
- stosunkowo dużą liczbą stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na mieszkańców obszaru,
- małą liczbą fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,
- małą liczbą kół gospodyń wiejskich,
- niską przedsiębiorczością mieszkańców,
- zjawiskiem wyrejestrowywania podmiotów gospodarczych,
- dużym odsetkiem obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych.

Jednostka charakteryzuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk sfery społecznej. Analiza wskaźnikowa wykonana na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała szczególnie problemy w zakresie bezrobocia, niskiego poziomu kapitału społecznego, aktywności społecznej i gospodarczej oraz w sferze technicznej. Stosunkowo duży udział osób bezrobotnych zwłaszcza z wykształceniem podstawowym niekorzystnie wpływa na perspektywę podjęcia pracy przez takie osoby. Analizując oferty pracy w Zakrzewie można odnieść wrażenie, że występuje zapotrzebowanie na pracowników. Zdecydowana większość ogłoszeń dotyczy jednak wykonywania specjalistycznych prac, gdzie wymagane jest doświadczenie. Przeciętny profil osoby bezrobotnej i często posiadającej tylko wykształcenie podstawowe, nie jest atrakcyjny dla potencjalnego pracodawcy. Nieposiadanie odpowiednich kwalifikacji jest niewątpliwie przeszkodą do podjęcia pracy, jednak dużym problemem jest również brak chęci do podjęcia jakiegokolwiek pracy, bądź pozyskiwanie dochodów z nielegalnych źródeł.

Na obszarze rewitalizacji nie funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych. W jednostce zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk w zakresie sfery gospodarczej. Mieszkańcy Kujan i Kujanek nie odznaczają się pozytywnie poziomem przedsiębiorczości. Występuje zjawisko wyrejestrowywania działalności gospodarczej pomimo dużego potencjału jednostki do rozwoju usług turystycznych. Zauważalna jest konieczność remontów budynków mieszkalnych.

Ponadto występują problemy niewynikające ze skwantyfikowanych kryteriów lecz z obserwacji mieszkańców czy przedstawicieli Gminy. Poniżej przedstawiono przyczyny występowania takich problemów.

Niezagospodarowane lub zaniedbane tereny z potencjałem

Wymagana jest rewitalizacja terenów rekreacyjnych oraz rozwój całorocznej oferty turystyczno-rekreacyjnej. Szczególnie istotne znaczenie dla rozwoju turystyki w gminie ma wieś Kujanki charakteryzująca się zabudową letniskową – wciąż występują działki (w tym gminne) niezagospodarowane a posiadające widoczny potencjał turystyczny (możliwość zagospodarowania na obiekty noclegowe, rekreacyjne).

Zdjęcie 12 Niezagospodarowane tereny we wsi Kujanki

Źródło: materiały własne

Brak wykorzystania potencjału rozwojowego ww. miejsc a co za tym idzie brak stworzenia warunków do rozwoju działalności turystycznej przekłada się na niski poziom przedsiębiorczości na obszarze. To z kolei przyczynia się do powstawania problemów, z którymi boryka się analizowana jednostka: stosunkowo wysoki odsetek osób bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej, podwyższony poziom przestępczości. Niższe dochody mieszkańców to również niższy poziom środków, które mogłyby zostać przeznaczone na remont obiektów.

Brak rozwiniętej całorocznej oferty turystycznej

Obszar charakteryzuje się dobrymi warunkami dla turystyki pieszej, rowerowej i wodnej. Brakuje jednak szerokiej całorocznej oferty turystycznej, która przyczyniłaby się do rozwoju obszaru. Obiekty noclegowe występują w znikomej liczbie a oferta nie zachęca do spędzania czasu również w miesiącach wiosennych czy letnich. Całoroczna oferta turystyczna przyczyniłaby się do trwałego zwiększenia zatrudnienia i pośrednio do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych dla obszaru.

Potencjał rozwojowy

Identyfikuje się potencjały rozwojowe jednostki analitycznej Kujan opisane poniżej. Jednostka może stanowić:

- centrum całorocznej turystyki – przewiduje się działania mające na celu rozwój infrastruktury turystycznej nad jeziorem Borówno w szczególności poprzez budowę pomostów, przeznaczenie terenów na pola kampingowe i namiotowe, budowę parkingu, boisk wielofunkcyjnych i innych miejsc aktywności ruchowej, rozwój sieci dróg rowerowych, budowę ścieżki ekologicznej wzdłuż traktu prowadzącego nad jezioro, utworzenie wypożyczalni sprzętu wodnego,
- miejsce rozpoznawalności gminy w regionie poprzez promocję lokalnych produktów i uwarunkowań przyrodniczych (m.in. inwestycje w odnawialne źródła energii, organizacja wycieczek krajoznawczych w ramach promocji marki Borów Kujańskich, spotkań i pikników o tematyce ekologicznej, współpraca z WOPR w zakresie edukacji),
- wykorzystanie potencjału ludzkiego (aktywizacja seniorów, rozwój turystyki a co za tym idzie stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości w branży turystycznej).

Jednostka analityczna – Śmiardowo Złotowskie

Jednostka oparta o granice sołectwa Śmiardowo Złotowskie i zasięg faktycznego oddziaływania wsi Śmiardowo Złotowskie położonej przy trasie drogi wojewódzkiej nr 189. Jednostkę stanowi wieś Śmiardowo Złotowskie wraz z jeziorem Śmiardowskim i terenami leśnymi. Powierzchnia jednostki wynosi 12,965 km², co stanowi 7,98% powierzchni gminy Zakrzewo. Liczba mieszkańców jednostki to 274 osób, co stanowi 5,65% liczby mieszkańców gminy Zakrzewo.

Charakterystyka

Jednostka analityczna charakteryzuje się dużą powierzchnią terenów leśnych i wodnych (jezioro Śmiardowskie).

Zdjęcie 13 Widok jednostki analitycznej Śmiardowo Złotowskie

Źródło: materiały własne

Zabudowę mieszkaniową stanowią obiekty we wsi Śmiardowo Złotowskie. Przez teren jednostki przebiega droga wojewódzka nr 189 i linia kolejowa. Jednostka w skali gminy Zakrzewo wykazuje znaczny potencjał rozwoju turystyki opartej o agroturystykę oraz rekreację nad jeziorem Śmiardowskim – obecnie linia brzegowa jeziora nie jest dostosowana do uporządkowanej i celowej turystyki lub uprawiania sportów wodnych. Z punktu widzenia rozwoju całej gminy, turystyka jawi się jako główna branża rozwojowa – realizacja projektów dotyczących funkcji rekreacyjno-turystycznej stanowić będzie działanie na rzecz wykorzystania potencjału rozwojowego gminy.

Przyczyny degradacji obszaru

Z analizy wskaźnikowej dokonanej w Diagnostyce wynika, że obszar ten – w kwestii problemów – charakteryzuje się:

- stosunkowo dużą liczbą osób bezrobotnych zwłaszcza osób z wykształceniem podstawowym oraz osób długotrwale bezrobotnych,
- dużą liczbą uczniów korzystających z posiłków dofinansowanych z GOPS i otrzymujących stypendia socjalne,
- małą liczbą fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,
- niską przedsiębiorczością mieszkańców,
- niską liczbą osób korzystających z sieci kanalizacyjnej,
- dużą liczbą obiektów z pokryciem dachowym wykonanym z materiałów azbestowych.

Wyznaczony w centrum Zakrzewa obszar rewitalizacji, charakteryzuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk sfery społecznej. Analiza wskaźnikowa wykonana na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała szczególnie problemy w zakresie bezrobocia, niskiego poziomu kapitału społecznego, aktywności społecznej i gospodarczej, stanu środowiska oraz w sferze technicznej. Stosunkowo duży udział osób długotrwale bezrobotnych niekorzystnie wpływa na perspektywę podjęcia pracy przez takie osoby. Analizując oferty pracy w gminie można odnieść wrażenie, że występuje zapotrzebowanie na pracowników. Zdecydowana większość ogłoszeń dotyczy jednak wykonywania specjalistycznych prac, gdzie wymagane jest doświadczenie. Przeciętny profil osoby długotrwale bezrobotnej i często posiadającej tylko wykształcenie podstawowe, nie jest atrakcyjny dla potencjalnego pracodawcy. Nieposiadanie odpowiednich kwalifikacji jest niewątpliwie przeszkodą do podjęcia pracy, jednak dużym problemem jest również brak chęci do podjęcia jakiegokolwiek pracy, bądź pozyskiwanie dochodów z nielegalnych źródeł. Problem bezrobocia ma negatywne konsekwencje zarówno dla osoby bezrobotnej, jak i tkanki społecznej, w tym przede wszystkim rodziny i najbliższego otoczenia osoby dotkniętej tym problemem. Brak pracy skutkujący brakiem dochodów, przekłada się na zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi (w tym psychicznymi) oraz ogólną niezaradnością życiową. Długotrwałe pozostawanie bez pracy może w skrajnych przypadkach prowadzić do zaniżania samooceny, depresji, popadania w nałogi i podejmowania zachowań niezgodnych z prawem. Często bezrobocie spowodowane jest również brakiem przedsiębiorczości wśród mieszkańców, należy więc podejmować działania zmierzające do budowania postaw przedsiębiorczych w celu aktywizacji osób bezrobotnych.

Na obszarze rewitalizacji nie funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych. W jednostce zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk w zakresie sfery gospodarczej. Mieszkańcy Śmiardowa Złotowskiego nie odznaczają się pozytywnie poziomem przedsiębiorczości. Występuje zjawisko wyrejestrowywania działalności gospodarczej pomimo dużego potencjału jednostki do rozwoju usług turystycznych. Zauważalna jest konieczność remontów budynków mieszkalnych. Widoczny jest duży odsetek obiektów z pokryciem dachowym wykonanym z materiałów azbestowych. Duża liczba mieszkańców nie jest podłączona do sieci kanalizacyjnej.

Ponadto występują problemy niewynikające ze skwantyfikowanych kryteriów lecz z obserwacji mieszkańców czy przedstawicieli Gminy. Poniżej przedstawiono przyczyny występowania takich problemów.

Niezagospodarowane tereny w pobliżu jeziora Śmiardowskiego

Poniżej zaprezentowano zdjęcia terenów potencjalnie przeznaczonych do zagospodarowania na plażę wraz z towarzyszącą infrastrukturą turystyczno-rekreacyjną.

Zdjęcie 14 Tereny z możliwością zagospodarowania na plażę i towarzyszącą infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną

Źródło: materiały własne

Poniżej przedstawiono zdjęcia przykładowych terenów możliwych do zagospodarowania w omawianej jednostce analitycznej.

Zdjęcie 15 Przykładowe tereny jednostki analitycznej Śmiardowo Złotowskie możliwe do zagospodarowania

Źródło: materiały własne

Niska aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców

W jednostce widoczny jest problem bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego, które dotyczy w szczególności osób z wykształceniem podstawowym. Niski poziom dochodów mieszkańców jednostki powoduje, że znaczna część uczniów mieszkających w omawianej jednostce korzysta ze stypendiów socjalnych i dofinansowanych posiłków. Niezbędne są działania aktywizujące (kampanie, wsparcie doradcze, edukacja, szkolenia) mieszkańców jednostki lub ułatwiające znalezienie pracy (rozwój miejsc pracy poprzez m.in. rozwój infrastruktury zgodnej z głównymi potencjałami rozwojowymi gminy tj. turystyką). Jednostka boryka się z niską aktywnością mieszkańców w organizacjach pozarządowych oraz niskim poziomem przedsiębiorczości mieszkańców. Niezbędne są działania ułatwiające znalezienie pracy (zagospodarowanie terenów zgodnie z potencjałami rozwojowymi gminy) i rozwój drobnej przedsiębiorczości.

Infrastruktura niedostosowana do rozbudowy jednostki

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej jednostka identyfikuje się niskim poziomem skanalizowania (mała liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej) oraz dużym odsetkiem budynków pokrytych materiałami azbestowymi. Niezbędne są działania na rzecz rozwoju infrastruktury komunalnej oraz poprawy stanu środowiska naturalnego w jednostce (działania inwestycyjne jak i edukacyjne). Wzmożony w ostatnich latach rozwój zabudowy Śmiardowa Złotowskiego rokuje na dalszą rozbudowę oraz wymaga dostosowania infrastruktury do skali rozbudowy.

Potencjał rozwojowy

Identyfikuje się potencjały rozwojowe jednostki analitycznej Śmiardowo Złotowskie opisane poniżej. Jednostka może stanowić:

- centrum turystyki sezonowej – przewiduje się działania mające na celu rozwój infrastruktury turystycznej nad jeziorem Śmiardowskim w szczególności poprzez budowę i rozbudowę pomostów, budowę infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, budowę ścieżek rowerowych.
- miejsce atrakcyjne do osiedlania się rodzin poprzez modernizację dróg i chodników, sieci sanitarnej i wodociągowej, budowę placów zabaw i ścieżek rowerowych,
- miejsce charakteryzujące się aktywnością mieszkańców (aktywizacja w szczególności seniorów) oraz wykorzystanymi walorami przyrodniczymi (edukacja ekologiczna, wykorzystanie terenów rekreacyjnych nad jeziorem Śmiardowskim, inwestycje w odnawialne źródła energii).

GMINA ZAKRZEWO

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

PROCES REWITALIZACJI

3 Proces rewitalizacji

3.1 Wizja obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji stanowi wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinni utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, zdefiniowano wizję obszaru rewitalizacji w 2030 r.:

Dzięki przeprowadzonej rewitalizacji, obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez coraz większą liczbę mieszkańców w każdym wieku. Mieszkańcy obszaru rewitalizacji stanowią odpowiedzialną, twórczą, zaangażowaną i zintegrowaną społeczność, która w bezpiecznej i efektywnej przestrzeni może rozwijać swoje pasje i realizować się zawodowo. Społeczne efekty rewitalizacji osiągnięte na obszarze rewitalizacji, w tym zmniejszenie problemów społecznych oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego, rozprzestrzeniają się na pozostałe części gminy. Gmina w pełni wykorzystuje swoje potencjały rozwojowe oparte w szczególności o tereny atrakcyjne turystycznie.

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji należy wskazać wzrost funkcji turystyczno-rekreacyjnych w Kujankach (w szczególności w terenach nad jeziorem Borówno i Śmiardowie Złotowskim (nad jeziorem Śmiardowskim) oraz rozwój funkcji społecznych na obszarze wyznaczonym w Zakrzewie (z uwagi na ograniczoną powierzchnię jednostki trudno wskazać geograficznie zmiany funkcjonalno-przestrzenne).

3.2 Cele i kierunki działań

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2030 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celu głównego (zdefiniowanego jako rewitalizacja gminy Zakrzewo), celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiąmane poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w punkcie 3.3. Dla obszaru rewitalizacji wyznaczono 8 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 2 założonych celów rewitalizacji.

Tabela 9 Cele rewitalizacyjne i kierunki działań

CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego	
1.1	Działania sprzyjające włączeniu społecznemu
1.2	Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy
1.3	Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości
1.4	Wsparcie inicjatyw społecznych
1.5	Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji
CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym	
2.1	Rozwój infrastruktury społecznej
2.2	Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej
2.3	Rozwój bazy kulturalnej
2.4	Uporządkowanie przestrzeni publicznej
2.5	Rozwój infrastruktury technicznej

Źródło: opracowanie własne

3.3 Projekty rewitalizacyjne

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w Zakrzewie zostały zaplanowane w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej, a nie wyłącznie do poprawy estetyki przestrzeni czy modernizacji zdegradowanych obiektów. Zaplanowano szeroki katalog działań, na który składają się podstawowe projekty zintegrowane oraz projekty

uzupełniające. Projekty podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze, natomiast projekty uzupełniające mają charakter głównie infrastrukturalny, techniczny, jednak ich realizacja wpłynie pozytywnie na osiągnięcie założonych celów rewitalizacji. Projekty podstawowe to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji (np. funkcji usługowych w centrum Zakrzewia), umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych, sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Projekty podstawowe realizowane będą przez Gminę Zakrzewo we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu GPR i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów podstawowych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów podstawowych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji). Wartość projektów została podana szacunkowo – jej wysokość będzie się zmieniać z racji zmian cen i przyjętego odległego horyzontu czasowego.

Identyfikacja i precyzowanie projektów rewitalizacyjnych nastąpiło poprzez warsztaty strategiczne, które miały miejsce 10.10.2023 r. W warsztatach uczestniczyli przedstawiciele Gminy i jednostek podległych, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy.

Poniżej zaprezentowano fiszki projektów podstawowych. Z uwagi na fakt, że wszystkie przedstawione projekty zmierzają do kompleksowego i komplementarnego rozwiązania problemów obszaru rewitalizacji, zrezygnowano z podziału na projekty podstawowe i uzupełniające.

Tabela 10 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa ścieżki ekologicznej wraz z organizacją zajęć edukacyjnych”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 1: Budowa ścieżki ekologicznej wraz z organizacją zajęć edukacyjnych
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo
Potencjalni partnerzy	Brak
Lokalizacja	Kujan/Kujanki Działka nr 28/2 obręb Kujanki
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Kujan” określonej jako brak rozwiniętej całorocznej oferty turystycznej. Projekt będzie przejawem wykorzystania potencjału terenów jednostki Kujan. Miejscowość Kujanki to jedno z bardziej malowniczych miejsc na terenieminy Zakrzewo. Kujanki znajdują się nad jeziorem Borówno, w otoczeniu pięknych lasów – Borów Kujańskich. Rok w rok, do Kujanek, w okresie wiosenno-letnim przyjeżdża wielu turystów, którzy korzystają z wypoczynku nad jeziorem. Jednostka analityczna „Kujan” obejmuje również obszar Natura2000. Społeczność jednostki oraz turyści nie posiadają wiedzy na temat walorów ekologicznych i turystycznych. Zakres projektu obejmuje m.in. organizację pikników ekologicznych, spotkań tematycznych z WOPR i wycieczek krajoznawczych. Wydarzenia będą organizowane bez ograniczenia jeśli chodzi o pory roku. Będzie to przejaw wdrażania całorocznej oferty turystycznej. Dodatkowo projekt rozwiąże problem niskiej świadomości mieszkańców i turystów odnośnie walorów przyrodniczych i turystycznych jednostki Kujan. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – zwiększona atrakcyjność turystyczna terenów nad jeziorem Borówno – pozwolą na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu:

	– bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej (większa atrakcyjność turystyczna to potencjalne nowe inwestycje w branże i miejsca pracy), – małą aktywnością mieszkańców w organizacjach pozarządowych i kołach gospodyń wiejskich (nowa ścieżka edukacyjna i zajęcia edukacyjne dają szansę na rozwój działalności tego typu podmiotów), – niskiej przedsiębiorczości mieszkańców (większa atrakcyjność turystyczna to więcej turystów i potencjalne nowe inwestycje w branże i miejsca pracy).		
Cel przedsięwzięcia	Cel przedsięwzięcia to: – edukacja ekologiczna i turystyczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego i turystów, – zwiększenie potencjału turystycznego miejscowości Kujanki.		
Zakres zadań	Projekt przewiduje następujące zadania: – organizacja pikników promujących Uroczyska Kujańskie (ekopikniki, promocja marki „Bory Kujańskie”), – budowa ścieżki ekologicznej na trasie Kujan-Kujanki, – organizacja wycieczek krajoznawczych ze specjalistami (np. ornitologiem), – warsztaty/spotkanie tematyczne z WOPR.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Projekt będzie uwzględniał potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami poprzez odpowiednio przygotowane materiały informacyjne i zakres wycieczek dostosowany do potrzeb danych osób.		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Działania edukacyjne pozwolą na poszerzenie wiedzy mieszkańców na tematy związane z ekologią i walorami przyrodniczymi i turystycznymi gminy. Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	Działania edukacyjne podniosą wiedzę mieszkańców na temat walorów przyrodniczych i turystycznych jednostki, co zwiększy kompetencje tych osób cenione w branży turystycznej.	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	-	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Ścieżka ekologiczna da możliwość realizacji inicjatyw społecznych związanych z edukacją ekologiczną.	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	Organizacja działań miękkich w ramach projektu (tj. pikniki, wycieczki krajoznawcze, warsztaty/spotkania) pozwoli na aktywizację społeczną mieszkańców. Zadania będą tak skomponowane, aby dotrzeć do jak największej liczby odbiorców w każdym wieku. Oferta skierowana do mieszkańców i turystów będzie bezpłatna i ogólnodostępna. Budowa ścieżki ekologicznej pozwoli na włączyć społeczeństwo w działania edukacyjne i poznawcze, w tym budowanie marki Borów Kujańskich.	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Ścieżka edukacyjna będzie ogólnodostępna.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Ścieżka edukacyjna będzie nową atrakcją turystyczną w jednostce analitycznej.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	500 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba powstałych ścieżek ekologicznych	1 sztuka	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba zorganizowanych wydarzeń zwiększających świadomość mieszkańców i turystów o walorach przyrodniczych jednostki Kujan	10 sztuk	Źródło: protokół z wydarzenia, dokumentacja zdjęciowa Sposób: po zakończeniu wydarzeń

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Kujanki”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 2: Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Kujanki
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo
Potencjalni partnerzy	Brak
Lokalizacja	Kujanki, działka 28/2 obręb Kujanki
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Kujan” określonych jako występowanie niezagospodarowanych lub zaniedbanych terenów z potencjałem i brak rozwiniętej całorocznej oferty turystycznej. Projekt będzie przejawem zagospodarowania atrakcyjnych terenów a boisko wielofunkcyjne będzie stanowiło uzupełnienie dla oferty turystycznej w Kujankach uatrakcyjniając pobyt nad jeziorem Borówno. W jednostce występują braki w infrastrukturze sportowej – w miejscowości Kujanki, pomimo dużego zainteresowania ze strony mieszkańców i turystów, nie ma boiska wielofunkcyjnego, które umożliwiałoby podejmowanie aktywności sportowej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Kompleksy sportowe są ważne nie tylko dla mieszkańców, ale również podnoszą wartość oferty turystycznej, ponieważ są alternatywnym miejscem spędzania wolnego czasu podczas pobytu. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – nowy wielofunkcyjny obiekt sportowo-rekreacyjny – pozwolą na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej aktywności mieszkańców w organizacjach pozarządowych i kołach gospodyń wiejskich (nowy obiekt da możliwość organizacji wydarzeń/imprez).
Cel przedsięwzięcia	Cel projektu to zwiększenie potencjału turystycznego miejscowości Kujanki oraz stworzenie warunków do rozwoju aktywności sportowej mieszkańców i turystów.
Zakres zadań	Budowa ogólnodostępnego pełnowymiarowego boiska sportowego wielofunkcyjnego.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Zakłada się, że obiekt zostanie dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami poprzez brak barier architektonicznych w dostępie do boiska, wyposażenie w sprzęt właściwe dla dzieci czy seniorów, ławki.		
Powiazanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Budowa boiska wielofunkcyjnego sprawi, że społeczność sołectwa Kujanki będzie miała miejsce do aktywnego spędzania czasu wolnego. Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	-	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Budowa boiska wielofunkcyjnego da możliwość realizacji inicjatyw społecznych związanych ze sportem czy rekreacją.	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Boisko wielofunkcyjne będzie ogólnodostępne.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Budowa boiska wielofunkcyjnego wzbogaci ofertę turystyczno-rekreacyjną sołectwa Kujanki.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	3 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba nowych obiektów sportowych	1 sztuka	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba niepowtarzalnych osób (mieszkańców i turystów) korzystających z boiska wielofunkcyjnego w skali roku	ok. 1000 osób	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba wydarzeń organizowanych dla lokalnej społeczności i turystów w skali roku	5	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa pola kempingowego w miejscowości Kujanki”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 3: Budowa pola kempingowego w miejscowości Kujanki
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo
Potencjalni partnerzy	Brak
Lokalizacja	Kujanki, działka 28/15 obręb Kujanki
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Kujan” określonych jako występowanie niezagospodarowanych lub zaniedbanych terenów z potencjałem i brak całorocznej oferty turystycznej. Projekt będzie przejawem zagospodarowania atrakcyjnych terenów a pole kempingowe będzie stanowiło rozszerzenie bazy noclegowej w Kujankach umożliwiając dłuższe pobyty nad jeziorem Borówno. W jednostce występują braki w infrastrukturze noclegowej – w miejscowości Kujanki, pomimo dużego zainteresowania ze strony turystów, dostępnych terenów i atrakcyjności działek nad jeziorem Borówno, brakuje miejsc noclegowych, w tym

	tych odpowiadających na potrzeby turystów (spędzanie czasu na łonie przyrody: kemping, glamping).		
	Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – tereny przeznaczone pod noclegi – pozwolą na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej przedsiębiorczości mieszkańców (większa liczba turystów to większe możliwości na rozwój drobnej przedsiębiorczości). To z kolei może przełożyć się na zniwelowanie problemu bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej.		
Cel przedsięwzięcia	Cel projektu to zwiększenie potencjału turystycznego miejscowości Kujanki oraz rozwój bazy noclegowej.		
Zakres zadań	Budowa pola kempingowego na działce gminnej w odległości ok. 200 m od plaży w Kujankach.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Z uwagi na charakter inwestycji (pole kempingowe) zakłada się, że inwestycja będzie uwzględniać minimalne dostosowanie obiektu do potrzeb ze szczególnymi potrzebami (np. oznakowanie).		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Pole kempingowe podniesie atrakcyjność turystyczną obszaru, co przełożyć się może na wzrost przedsiębiorczości w branży turystycznej i okołoturystycznej.	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	-	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów o walorach obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	-	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Budowa pola kempingowego wzbogaci ofertę turystyczno-rekreacyjną sołectwa Kujanki.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	1 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba utworzonych pól kempingowych	1 sztuka	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa parkingu w miejscowości Kujanki”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 4: Budowa parkingu w miejscowości Kujanki		
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo		
Potencjalni partnerzy	Brak		
Lokalizacja	Kujanki, działka 26/15 obręb Kujanki		
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Kujan” określonych jako występowanie niezagospodarowanych lub zaniedbanych terenów z potencjałem i brak rozwiniętej całorocznej oferty turystycznej.		
	Projekt będzie przejawem zagospodarowania atrakcyjnych terenów a parking będzie stanowił zaplecze dla oferty turystycznej w Kujankach umożliwiając dotarcie i pobyt turystów nad jeziorem Borówno. Z uwagi na brak miejsc parkingowych większość turystów odwiedzających		

	Kujanki rezygnuje z wypoczynku nad jeziorem Borówno (w tym pobyków dłuższych niż jednodniowy), ponieważ nie mają gdzie zostawić pojazdów.		
	Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – zbudowany parking – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej przedsiębiorczości mieszkańców (większa liczba turystów to większe możliwości na rozwój drobnej przedsiębiorczości). To z kolei może przełożyć się na zniwelowanie problemu bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej.		
Cel przedsięwzięcia	Cel projektu to zwiększenie potencjału turystycznego miejscowości Kujanki.		
Zakres zadań	Budowa parkingu dla pojazdów osobowych w liczbie odpowiadającej potrzebom, które zostaną precyzyjnie zdiagnozowane przed rozpoczęciem inwestycji.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Z uwagi na charakter inwestycji (parking) zakłada się, że inwestycja będzie uwzględniać minimalne dostosowanie obiektu do potrzeb ze szczególnymi potrzebami (np. oznakowanie miejsc dla osób z niepełnosprawnościami, ich lokalizacja przy chodniku).		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Parking będzie stanowić duże udogodnienie dla potencjalnych turystów – większa liczba turystów to większe możliwości rozwoju przedsiębiorczości.	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	-	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów o wartościach obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Parking będzie ogólnodostępny.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Parking będzie stanowił zaplecze dla oferty turystyczno-rekreacyjnej sołectwa Kujanki.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	Parking stanowi jeden z elementów infrastruktury technicznej, której brakuje w jednostce analitycznej.	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	1 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		Wartość
	Liczba utworzonych parkingów		1 sztuka
	Wskaźnik produktu		Wartość
	Liczba utworzonych miejsc parkingowych		20 sztuk
			Sposób oceny i źródło danych
			Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
			Sposób oceny i źródło danych
			Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 14 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Kompleksowe zagospodarowanie kąpieliska gminnego w Kujankach wraz z rozbudową pomostów”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 5: Kompleksowe zagospodarowanie kąpieliska gminnego w Kujankach wraz z rozbudową pomostów
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo
Potencjalni partnerzy	Brak
Lokalizacja	Kujanki, działka 28/2 obręb Kujanki

Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Kujan” określonej jako brak całorocznej oferty turystycznej. Projekt będzie przejawem wykorzystania potencjału terenów jednostki Kujan. Miejscowość Kujanki to jedno z bardziej malowniczych miejsc na terenie miny Zakrzewo. Kujanki znajdują się nad jeziorem Borówno, w otoczeniu pięknych lasów – Borów Kujańskich. Rok w rok, do Kujanek, w okresie wiosenno-letnim przyjeżdża wielu turystów, którzy korzystają z wypoczynku nad jeziorem. Gminne kąpielisko w sezonie jest strzeżone jednak nie stwarza warunków do komfortowego wypoczynku. Pomosty wymagają renowacji, urządzenia placu zabaw są zniszczone lub nieatrakcyjne, piasek na plaży nie odpowiada współczesnym oczekiwaniom turystów, występuje nieuporządkowana roślinność na brzegu i w wodzie, co stanowi zagrożenie dla osób przebywających w wodzie. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – zmodernizowana plaża – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej przedsiębiorczości mieszkańców (większa liczba turystów to większe możliwości na rozwój drobnej przedsiębiorczości). To z kolei może przełożyć się na zniwelowanie problemu bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej.		
	Cel projektu to zwiększenie potencjału turystycznego miejscowości Kujanki poprzez kompleksowe i atrakcyjne zagospodarowanie plaży gminnej w Kujankach wraz z rozwojem oferty sportowej.		
Zakres zadań	Kompleksowe zagospodarowanie plaży w Kujankach wraz z: – budową placu zabaw, – rozbudową pomostów, – stworzeniem wypożyczalni sprzętu wodnego, – rozbudową infrastruktury sportowej (m.in. street workout).		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Inwestycja będzie uwzględniać osoby ze szczególnymi potrzebami poprzez montaż miejsc do spoczynku (ławki), budowę placu zabaw dla dzieci oraz odpowiednie oznaczenie przestrzeni plaży i pomostów.		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Plaża będzie stanowić największą atrakcję turystyczną jednostki – większa liczba turystów to większe możliwości rozwoju przedsiębiorczości.	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Plaża da możliwość realizacji inicjatyw społecznych związanych ze sportem czy rekreacją.	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Plaża będzie ogólnodostępna.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Plaża będzie największą atrakcją turystyczną jednostki.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	
	5 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		Wartość
	Liczba zmodernizowanych plaż		1 sztuka
	Wskaźnik produktu		Wartość
	Liczba wybudowanych placów zabaw		1 komplet

Źródło: opracowanie własne

Tabela 15 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa ścieżki rowerowej i pieszo-rowerowej na trasie Kujanki -Zakrzewo”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 6: Budowa ścieżki rowerowej i pieszo-rowerowej na trasie Kujanki -Zakrzewo	
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo	
Potencjalni partnerzy	Przewiduje się możliwość realizacji inwestycji w partnerstwie z : – Państwowym Gospodarstwem Lasy Państwowe, – Polskim Związkiem Działkowców.	
Lokalizacja	Kujanki-Zakrzewo	
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Kujan” określonej jako brak wykorzystania potencjału turystycznego. Projekt będzie przejawem wykorzystania potencjału terenów jednostki Kujan. Miejscowość Kujanki to jedno z bardziej malowniczych miejsc na terenieminy Zakrzewo. Kujanki znajdują się nad jeziorem Borówno, w otoczeniu pięknych lasów – Borów Kujańskich. Rok w rok, do Kujanek, w okresie wiosenno-letnim przyjeżdża wielu turystów, którzy korzystają z wypoczynku nad jeziorem. Miejscowość Kujanki jest słabo skomunikowana z pobliskimi aglomeracjami. Częstotliwość połączeń komunikacyjnych negatywnie wpływa na mobilność mieszkańców i turystów, szczególnie tych, którzy nie posiadają uprawnień do kierowania pojazdami. Usunięcie ww. przyczyny będzie miało pośredni wpływ na rozwój przedsiębiorczości na terenie jednostki a co za tym idzie rozwiązanie/ zniwelowanie problemu bezrobocia i niskiego poziomu przedsiębiorczości. Większa liczba turystów to większa szansa na rozwój usług turystycznych, gastronomicznych itp. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – ścieżka rowerowa/pieszo-rowerowa – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej przedsiębiorczości mieszkańców (niwelowanie włączenia transportowego pozwoli na większą mobilność mieszkańców sołectwa). To z kolei może przełożyć się na zniwelowanie problemu bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Zwiększona mobilność mieszkańców ułatwi im prowadzenie działalności np. w organizacjach pozarządowych.	
Cel przedsięwzięcia	Cel przedsięwzięcia to: – poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności komunikacyjnej, – włączenie społeczne mieszkańców, – zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy, – wsparcie inicjatyw społecznych, – rozwój infrastruktury turystycznej i eko-turystyki.	
Zakres zadań	Budowa ścieżek rowerowych i pieszo – rowerowych w miejscowości Kujanki, w pasie drogi powiatowej 1040P o łącznej długości ok. 5 km.	
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Z uwagi na specyfikę inwestycji (infrastruktura liniowa) dostosowanie projektu do osób ze szczególnymi potrzebami będzie polegało na odpowiednim oznakowaniu ścieżki i montażu ewentualnych ławek do spoczynku.	
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego	
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Ścieżka umożliwi dogodniejszy transport lokalnej społeczności do innych ośrodków, w tym tych, w których podejmują lub zamierzają podjąć pracę lub zamierzają uczestniczyć w życiu społecznym. Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	Ścieżka umożliwi dogodniejszy transport lokalnej społeczności do innych ośrodków, w tym tych, w których podejmują lub zamierzają podjąć pracę.
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Ścieżka umożliwi dogodniejszy transport lokalnej społeczności do innych ośrodków, w tym tych, w których podejmują lub zamierzają podjąć pracę.

	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Ścieżka umożliwi dogodniejszy transport lokalnej społeczności do innych ośrodków, w tym tych, w których podejmują lub zamierzają podjąć działalność społeczną.		
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-		
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym			
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Ścieżka będzie ogólnodostępna.		
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Ścieżka będzie stanowić element infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej.		
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-		
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.		
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-		
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania		Okres realizacji
	4 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027		do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Długość wybudowanych dróg rowerowych i pieszo-rowerowych		5 km	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 16 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa ścieżki rowerowej, pieszo-rowerowej w pasie drogi wojewódzkiej 189”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 7: Budowa ścieżki rowerowej, pieszo-rowerowej w pasie drogi wojewódzkiej 189
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo
Potencjalni partnerzy	Brak
Lokalizacja	Śmiardowo Złotowskie
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Śmiardowo Złotowskie” określonej jako brak wykorzystania potencjału turystycznego. Projekt będzie przejawem wykorzystania potencjału terenów jednostki Śmiardowo Złotowskie – ścieżka będzie uzupełnieniem projektu 7 „Utworzenie kąpieliska gminnego nad jeziorem Śmiardowskim wraz z budową pomostów”. Miejscowość jest słabo skomunikowana z pobliskimi aglomeracjami. Częstotliwość połączeń komunikacyjnych negatywnie wpływa na mobilność mieszkańców i turystów, szczególnie tych, którzy nie posiadają uprawnień do kierowania pojazdami.

	Usunięcie ww. przyczyny będzie miało pośredni wpływ na rozwój przedsiębiorczości na terenie jednostki a co za tym idzie rozwiązanie/ zniwelowanie problemu bezrobocia i niskiego poziomu przedsiębiorczości. Większa liczba turystów to większa szansa na rozwój usług turystycznych, gastronomicznych itp. Problemy wynikające z Diagnostyki Efekty projektu – ścieżka rowerowa/pieszko-rowerowa – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej przedsiębiorczości mieszkańców (niwelowanie włączenia transportowego pozwoli na większą mobilność mieszkańców sołectwa). To z kolei może przełożyć się na zniwelowanie problemu bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Zwiększona mobilność mieszkańców ułatwi im prowadzenie działalności np. w organizacjach pozarządowych.		
Cel przedsięwzięcia	Cel przedsięwzięcia to: – poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępności komunikacyjnej, – włączenie społeczne mieszkańców, – zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy, – wsparcie inicjatyw społecznych, – rozwój infrastruktury turystycznej i eko-turystyki.		
Zakres zadań	Budowa ścieżki rowerowej i pieszko – rowerowej w miejscowości Śmiardowo Złotowskie w pasie drogi wojewódzkiej 189 o łącznej długości ok. 1 225m.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Z uwagi na specyfikę inwestycji (infrastruktura liniowa) dostosowanie projektu do osób ze szczególnymi potrzebami będzie polegało na odpowiednim oznakowaniu ścieżki i montażu ewentualnych ławek do spoczynku.		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Ścieżka umożliwi dogodniejszy transport lokalnej społeczności do innych ośrodków, w tym tych, w których podejmują lub zamierzają podjąć pracę lub zamierzają uczestniczyć w życiu społecznym. Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	Ścieżka umożliwi dogodniejszy transport lokalnej społeczności do innych ośrodków, w tym tych, w których podejmują lub zamierzają podjąć pracę.	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Ścieżka umożliwi dogodniejszy transport lokalnej społeczności do innych ośrodków, w tym tych, w których podejmują lub zamierzają podjąć pracę.	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Ścieżka umożliwi dogodniejszy transport lokalnej społeczności do innych ośrodków, w tym tych, w których podejmują lub zamierzają podjąć działalność społeczną.	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Ścieżka będzie ogólnodostępna.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Ścieżka będzie stanowić element infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	1 500 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		Wartość
	Długość wybudowanych dróg rowerowych i pieszko-rowerowych		5 km
			Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 17 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Utworzenie kąpieliska gminnego nad jeziorem Śmiardówka wraz z budową pomostów”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 8: Utworzenie kąpieliska gminnego nad jeziorem Śmiardówka wraz z budową pomostów		
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo		
Potencjalni partnerzy	Brak		
Lokalizacja	Śmiardowo Złotowskie, działka 183/113 obręb Śmiardowo Złotowskie		
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Śmiardowo Złotowskie” określonych jako niezagospodarowane tereny nad jeziorem Śmiardowskim oraz niska aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców. Projekt będzie przejawem wykorzystania potencjału terenów jednostki Śmiardowo Złotowskie. Miejscowość Śmiardowo Złotowskie posiada atrakcyjne tereny nad jeziorem, które mogłyby stanowić miejsce rekreacji dla mieszkańców i turystów. Ponadto usunięcie ww. przyczyny będzie miało pośredni wpływ na rozwój przedsiębiorczości na terenie jednostki a co za tym idzie rozwiązanie/ zniwelowanie problemu bezrobocia i niskiego poziomu przedsiębiorczości. Większa liczba turystów to większa szansa na rozwój usług turystycznych, gastronomicznych itp. Rozwój infrastruktury turystycznej to również możliwość zwiększenia działalności organizacji pozarządowych. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – utworzona plaża – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej przedsiębiorczości mieszkańców (większa liczba turystów to większe możliwości na rozwój drobnej przedsiębiorczości). To z kolei może przełożyć się na zniwelowanie problemu bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej.		
Cel przedsięwzięcia	Cel projektu to zwiększenie potencjału turystycznego miejscowości Śmiardowo Złotowskie poprzez utworzenie plaży gminnej nad jeziorem Śmiardowskim.		
Zakres zadań	Kompleksowe zagospodarowanie terenu nad jeziorem Śmiardowskim na plażę gminną wraz z budową pomostów i małej architektury.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Inwestycja będzie uwzględniać osoby ze szczególnymi potrzebami poprzez montaż miejsc do spoczynku (ławki), budowę placu zabaw dla dzieci oraz odpowiednie oznaczenie przestrzeni plaży i pomostów.		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Plaża będzie stanowić największą atrakcję turystyczną jednostki – większa liczba turystów to większe możliwości rozwoju przedsiębiorczości.	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Plaża da możliwość realizacji inicjatyw społecznych związanych ze sportem czy rekreacją.	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Plaża będzie ogólnodostępna.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Plaża będzie największą atrakcją turystyczną jednostki.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	2 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba utworzonych plaż	1 sztuka	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 18 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Rozbudowa sieci wodno-sanitarnej w miejscowości Śmiardowo Złotowskie”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 9: Rozbudowa sieci wodno-sanitarnej w miejscowości Śmiardowo Złotowskie		
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo		
Potencjalni partnerzy	Brak		
Lokalizacja	Śmiardowo Złotowskie		
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Śmiardowo Złotowskie” określonej jako infrastruktura niedostosowana do rozbudowy jednostki. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej jednostka identyfikuje się niskim poziomem skanalizowania (mała liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej). Niezbędne są działania na rzecz rozwoju infrastruktury komunalnej oraz poprawy stanu środowiska naturalnego w jednostce. Wzmożony w ostatnich latach rozwój zabudowy Śmiardowa Złotowskiego rokuje na dalszą rozbudowę oraz wymaga dostosowania infrastruktury do skali rozbudowy. Projekt rozwiąże problem małego dostępu do sieci kanalizacyjnej. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – sieć wodno-kanalizacyjna – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej liczby mieszkańców przyłączonej do sieci kanalizacyjnej.		
Cel przedsięwzięcia	Cele projektu to: – rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej w obszarze aglomeracji Śmiardowo Złotowskie, – dostosowanie aglomeracji do wymogów polityki ekologicznej kraju i regionu, – poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, – osiągnięcie poziomu skanalizowania aglomeracji Śmiardowo Złotowskie zgodnie z wymaganiami dyrektyw UE i prawa krajowego, Jednocześnie projekt przełoży się na znaczną poprawę warunków i jakości życia mieszkańców gminy oraz wzrost jej atrakcyjności turystycznej.		
Zakres zadań	Rozbudowa sieci wodno-sanitarnej w miejscowości Śmiardowo Złotowskie.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Brak z uwagi charakter inwestycji.		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	-	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	-	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	-	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	-	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	-	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	-	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	Sieć wodno-kanalizacyjna stanowi element infrastruktury technicznej.	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji

	10 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej	5 km	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba osób przyłączonych do nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej	50	Źródło: umowy przyłączeniowe Sposób: rokrocznie po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa obiektu wielofunkcyjnego”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 10: Budowa obiektu wielofunkcyjnego	
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo	
Potencjalni partnerzy	Brak	
Lokalizacja	Zakrzewo, działka 262/7 obręb Zakrzewo	
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednych z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Zakrzewo II” określonych jako duża powierzchnia terenów niezagospodarowanych i niska więź społeczna wśród mieszkańców. Projekt będzie przejawem wykorzystania niezagospodarowanych terenów. W jednostce występują braki w infrastrukturze sportowej innej niż dedykowana piłce nożnej. Pomimo dużego zainteresowania ze strony mieszkańców i turystów, nie ma lodowiska, ani obiektu spełniającego funkcję hali sportowej i widowiskowej. Przeznaczenie planowanego obiektu na cele sportowe i widowiskowe wiąże ten projekt również z rozwiązaniem problemu niskiej więzi społecznej wśród mieszkańców. Obiekt będzie mógł pełnić miejsce całorocznej integracji społecznej w szczególności mieszkańców jednostki i Zakrzewa. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – nowy obiekt wielofunkcyjny o przeznaczeniu sportowo-rekreacyjno-widowiskowym – pozwolą pośrednio na rozwój przedsiębiorczości na terenie jednostki a co za tym idzie rozwiązanie/zniwelowanie problemu bezrobocia i niskiego poziomu przedsiębiorczości – pojawią się możliwości związane z zatrudnieniem przy obsłudze obiektu i rozwojem usług gastronomicznym, promocyjnych, eventowych.	
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest stworzenie obiektu pozwalającego na aktywizację szerokiego grona odbiorców w sezonie zimowym, z uwagi na brak podobnych obiektów (mobilne lodowisko) w okolicy, zwiększenie aktywności fizycznej i sprzyjanie tworzeniu warunków dla rozwoju sportu oraz prowadzenia zdrowego stylu życia wśród mieszkańców.	
Zakres zadań	Projekt zakłada budowę obiektu wielofunkcyjnego o konstrukcji namiotowej spełniającego funkcje lodowiska w sezonie zimowym i boiska sportowego lub sali widowiskowej w sezonie letnim.	
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Dostosowanie obiektu przewidziane w zakresie uwzględniającym charakter obiektu (oznakowanie, wejście, poruszanie się po obiekcie).	
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego	
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Obiekt będzie wymagał osób do zatrudnienia oraz będzie stanowił szansę na rozwój m.in. drobnej przedsiębiorczości usługowo-handlowej wspierającej lub wykorzystującej istnienie obiektu.
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Obiekt da możliwość realizacji inicjatyw społecznych związanych ze sportem czy rekreacją.

	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym	
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Obiekt będzie służył mieszkańcom i turystom.
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Obiekt będzie jednym z najważniejszych tego typu miejsc w gminie.
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Projekt będzie przejawem uporządkowania przestrzeni publicznej.
Ramy finansowe	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-
	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania
	5 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Okres realizacji	do 2027 r.
	Wskaźnik produktu	Wartość
	Liczba wybudowanych wielofunkcyjnych obiektów sportowych	1 sztuka
	Sposób oceny i źródło danych	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość
	Liczba niepowtarzalnych osób (mieszkańców i turystów) korzystających z boiska wielofunkcyjnego w skali roku	ok. 1000 osób
	Sposób oceny i źródło danych	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość
	Liczba wydarzeń sportowych zorganizowanych w nowo wybudowanym obiekcie sportowym w ujęciu rocznym	5
	Sposób oceny i źródło danych	Źródło: protokół z wydarzenia, dokumentacja zdjęciowa Sposób: rokrocznie po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 20 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Kompleksowe zagospodarowanie terenu w zakrzewskim „lasku””

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 11: Kompleksowe zagospodarowanie terenu w zakrzewskim „lasku”
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo
Potencjalni partnerzy	Brak
Lokalizacja	Zakrzewo, działka 249/20 obręb Zakrzewo
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednych z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Zakrzewo II” określonych jako duża powierzchnia terenów niezagospodarowanych i niska więź społeczna wśród mieszkańców. Projekt będzie przejawem wykorzystania niezagospodarowanych terenów. W jednostce występują tereny z nieuporządkowaną przestrzenią publiczną. Pomimo dużego zainteresowania ze strony mieszkańców teren zakrzewskiego „lasku” nie został do tej pory odpowiednio zagospodarowany. Przeznaczenie terenu na park linowy i ścieżki edukacyjne i park wiąże ten projekt również z rozwiązaniem problemu niskiej więzi społecznej wśród

	mieszkańców. Teren będzie mógł pełnić miejsce całorocznej integracji społecznej w szczególności mieszkańców jednostki i Zakrzewa.		
	Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – przestrzeń publiczna – pozwolą pośrednio na rozwój organizacji pozarządowych. Nowa przestrzeń daje szansę na prowadzenie działań edukacyjnych, społecznych.		
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest zagospodarowanie nieuporządkowanej przestrzeni publicznej na cele publiczne, co również może podnieść atrakcyjność turystyczną jednostki i całej gminy.		
Zakres zadań	Projekt zakłada zagospodarowanie przestrzeni publicznej w zakrzewskim „lasku”, m.in. poprzez: – budowę parki linowego, – budowę ścieżek edukacyjnych, – zadania z zakresu małej architektury (ławki, kosze na śmieci, zegar słoneczny, stojaki na rowery, stacje naprawy pojazdów), – organizację zajęć o charakterze edukacyjnym przy użyciu wybudowanej ścieżki edukacyjnej.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami zostaną uwzględnione poprzez odpowiednią infrastrukturę towarzyszącą (mała architektura) oraz oznakowanie terenu.		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	-	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Park da możliwość realizacji inicjatyw społecznych związanych z ekologią czy edukacją.	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	Ścieżki edukacyjne poszerzą wiedzę mieszkańców i turystów na temat ekologii itp.	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Teren będzie ogólnodostępny.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Park będzie stanowił jedną z atrakcji turystycznych gminy oraz będzie miejsce rekreacji dla mieszkańców.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Teren będzie przejawem uporządkowanej przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	3 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych	2 ha	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba niepowtarzalnych osób (mieszkańców i turystów) korzystających z boiska wielofunkcyjnego w skali roku	ok. 1000 osób	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 21 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa parkingu w Zakrzewie”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 12: Budowa parkingu w Zakrzewie
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo
Potencjalni partnerzy	Brak
Lokalizacja	Zakrzewo, Plac Wolności

Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Zakrzewo II” określonej jako duża powierzchnia terenów niezagospodarowanych. Projekt będzie przejawem zagospodarowania terenów gminnych. Projekt będzie odpowiadał potrzebom mieszkańców odnośnie możliwości parkowania samochodów.		
	Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – zbudowany parking – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej przedsiębiorczości mieszkańców (większa liczba turystów to większe możliwości na rozwój drobnej przedsiębiorczości). To z kolei może przełożyć się na zniwelowanie problemu bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej.		
Cel przedsięwzięcia	Cel projektu to uporządkowanie przestrzeni publicznej w jednostce.		
Zakres zadań	Budowa parkingu dla pojazdów osobowych w liczbie odpowiadającej potrzebom, które zostaną precyzyjnie zdiagnozowane przed rozpoczęciem inwestycji. Dodatkowo projekt obejmuje zamontowanie oświetlenia terenu i wybudowanie chodnika, na którym zostaną umieszczone stojaki na rowery oraz kosze na śmieci.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Z uwagi na charakter inwestycji (parking) zakłada się, że inwestycja będzie uwzględniać minimalne dostosowanie obiektu do potrzeb ze szczególnymi potrzebami (np. oznakowanie miejsc dla osób z niepełnosprawnościami, ich lokalizacja przy chodniku).		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Parking będzie stanowić duże udogodnienie dla potencjalnych turystów – większa liczba turystów to większe możliwości rozwoju przedsiębiorczości.	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	-	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Parking będzie ogólnodostępny.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Parking będzie stanowił zaplecze dla oferty turystyczno-rekreacyjnej Zakrzewa.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Zagospodarowanie terenów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	Parking stanowi jeden z elementów infrastruktury technicznej, której brakuje w jednostce analitycznej.	
	Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania
1 000 000,00 zł		Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba wybudowanych parkingów	1 sztuka	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba utworzonych miejsc parkingowych	20 sztuk	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 22 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Modernizacja przestrzeni publicznej wzdłuż ulicy Edmunda Jana Osmańczyka”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 13: Modernizacja przestrzeni publicznej wzdłuż ulicy Edmunda Jana Osmańczyka
------------------------	---

Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo		
Potencjalni partnerzy	Brak		
Lokalizacja	Zakrzewo, ul. Edmunda Jana Ośmańczyka		
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednych z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Zakrzewo II” określonych jako duża powierzchnia terenów niezagospodarowanych oraz chaotyczna zabudowa i zagospodarowanie terenu przy ul. Ośmańczyka. Projekt będzie przejawem wykorzystania niezagospodarowanych terenów. W jednostce występują tereny z nieuporządkowaną przestrzenią publiczną. Ponadto przestrzeń przy ul. Ośmańczyka zostanie uporządkowana w sposób odpowiadający potrzebom społeczności lokalnej. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – zmodernizowana przestrzeń publiczna wzdłuż ul. Ośmańczyka – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu małej przedsiębiorczości mieszkańców (większa liczba turystów to większe możliwości na rozwój drobnej przedsiębiorczości). To z kolei może przełożyć się na zniwelowanie problemu bezrobocia i dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej.		
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest zagospodarowanie nieuporządkowanej przestrzeni publicznej na cele publiczne.		
Zakres zadań	Projekt zakłada zagospodarowanie przestrzeni publicznej wzdłuż ul. Ośmańczyka, m.in. poprzez: – budowę parkingu, – zamontowanie oświetlenia terenu i wybudowanie chodnika, na którym zostaną umieszczone stojaki na rowery oraz kosze na śmieci/psie odchody), – modernizacja placu zabaw.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami zostaną uwzględnione poprzez odpowiednią infrastrukturę towarzyszącą (mała architektura) oraz oznakowanie terenu.		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Parking będzie stanowić duże udogodnienie dla potencjalnych turystów – większa liczba turystów to większe możliwości rozwoju przedsiębiorczości.	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	-	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Przestrzeń będzie ogólnodostępna.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Parking będzie stanowił zaplecze dla oferty turystyczno-sportowo-rekreacyjnej Zakrzewa. Zmodernizowana przestrzeń będzie służyła również jako przestrzeń rekreacyjna.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Modernizacja ul. Ośmańczyka poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	Parking stanowi jeden z elementów infrastruktury technicznej, której brakuje w jednostce analitycznej.	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	500 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba wybudowanych parkingów	1 sztuka	Źródło: protokół odbioru robót

odniesieniu do celów rewitalizacji			Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Długość wybudowanych chodników	2km	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba zmodernizowanych placów zabaw	1 komplet	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych na terenie gminy Zakrzewo wraz z inwestycją w OZE”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 14: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych na terenie gminy Zakrzewo wraz z inwestycją w OZE	
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo	
Potencjalni partnerzy	Brak	
Lokalizacja	Zakrzewo, ul. Edmunda Jana Osmańczyka, ul. Marii Magdaleny Gąszczak	
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostki Projekt przyczyni się do rozwiązania jednych z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Zakrzewo II” określonych jako zły stan techniczny i estetyczny budynków mieszkalnych oraz chaotyczna zabudowa i zagospodarowanie terenu przy ul. Osmańczyka. Projekt będzie przejawem działań na rzecz poprawy stanu technicznego i estetycznego budynków na obszarze jednostki oraz uporządkowania przestrzeni publicznej wzdłuż ul. Osmańczyka (jeśli w tej lokalizacji będą realizowane działania termomodernizacyjne). W jednostkach Kujan i Śmiardowo Złotowskie występuje problem złego stanu obiektów, ale nie wykazano tego jako jednej z przyczyn degradacji jednostki. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – zmodernizowane energetycznie obiekty – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu dużej liczby osób korzystających z pomocy społecznej (zaoszczędzony koszty związane z energią mogą zostać przeznaczone na działania na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców).	
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest: - poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej i budynków komunalnych co przełoży się na poprawę stanu środowiska w jednostce oraz zmniejszenie kosztów eksploatacji obiektów, - poprawę estetyki przestrzeni publicznej.	
Zakres zadań	Projekt zakłada kompleksową termomodernizację obiektów użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych znajdujących się na obszarze rewitalizacji.	
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Ze względu na zakres modernizacji energetycznej i prac związanych z montażem OZE nie występuje dostosowanie infrastruktury do oczekiwań osób ze szczególnymi potrzebami.	
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego	
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	-
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	-
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym	
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Modernizacja energetyczna dotyczy również obiektów użyteczności publicznej.
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	-
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-

	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Modernizacja energetyczna obiektów poprawi poziom uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	10 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	4 sztuki	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac
	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba nowych instalacji OZE	4 sztuki	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 24 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Promocja produktu lokalnego”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 15: Promocja produktu lokalnego	
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo	
Potencjalni partnerzy	Brak	
Lokalizacja	Zakrzewo, Kujan, Śmiardowo Złotowskie	
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostek Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Zakrzewo II” określonej jako niska więź społeczna wśród mieszkańców. Projekt będzie przejawem działań na rzecz promocji produktów lokalnych, które stanowią jeden z elementów lokalnej tożsamości/kultury. Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców gminy wzmocni również ich więź społeczną. Niska więź społeczna występuje również w jednostkach Kujan i Śmiardowo Złotowskie, ale skala zjawiska nie pozwala na wskazanie go jako przyczyny degradacji jednostek. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – wypromowane produkty lokalne – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu niskiej przedsiębiorczości mieszkańców. Na obszarze rewitalizowanym istnieje wiele produktów, które mogłyby uchodzić za produkt lokalny, jednakże ich „producenci” nie posiadają wiedzy w jaki sposób swoje produkt wypromować i w jaki sposób sfinalizować działania zmierzające do osiągnięcia marki „produktu lokalnego”. Rozwój przedsiębiorczości pozwoli również na zniwelowanie problemu bezrobocia i korzystania z pomocy społecznej. Rozwój marki produktów lokalnych może stanowić również możliwość rozwoju działalności organizacji pozarządowych.	
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest: – wprowadzenie na rynek markowych produktów lokalnych poprzez budowanie potencjału dostaw poprzez budowanie potencjału dostaw z wykorzystaniem wszystkich dostępnych kanałów dystrybucji, – propagowanie i podtrzymywanie ducha tradycji i spuścizny kulturowej, – budowanie lokalnej tożsamości, – dbanie o rozwój lokalny.	
Zakres zadań	Projekt obejmuje działania na rzecz wprowadzenia na rynek markowych produktów lokalnych poprzez organizację warsztatów edukacyjnych w jaki sposób sfinalizować działania zmierzające do osiągnięcia marki, organizację Forum Produktów Lokalnych, wydanie materiałów promocyjnych w postaci np. kalendarzy prezentujących i promujących produkty lokalne.	
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Ze względu na specyfikę projektu dostosowanie produktów projektu do oczekiwań osób ze szczególnymi potrzebami będzie obejmować odpowiednie oznakowanie produktów i działań informacyjno-promocyjnych.	
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego	
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	-
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	Wiedza na temat promocji produktów lokalnych wzmocnia pozycję osób na rynku pracy.

	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	Promocja produktów lokalnych może przyczynić się do rozwoju przedsiębiorczości.		
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	-		
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	Promocja marki produktów lokalnych zwiększy wiedzę mieszkańców odnośnie lokalnych uwarunkowań.		
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym			
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	-		
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	-		
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-		
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	-		
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-		
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania		Okres realizacji
	200 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027		do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba wypromowanych produktów lokalnych		2 sztuki	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 25 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa bazy noclegowej”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 16: Budowa bazy noclegowej		
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo		
Potencjalni partnerzy	Brak		
Lokalizacja	Zakrzewo, Kujan, Śmiardowo Złotowskie		
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostek Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Zakrzewo II” określonej jako duża powierzchnia terenów niezagospodarowanych. Projekt będzie przejawem działań na rzecz zagospodarowania przestrzeni publicznej. W przypadku jednostki „Kujan” projekt przyczyni się rozwiązania przyczyny określonej jako niezagospodarowane lub zaniedbane tereny z potencjałem i brak rozwiniętej całorocznej oferty turystycznej. Nowe obiekty noclegowe powstaną na terenach niezagospodarowanych i będą elementem całorocznej oferty turystycznej. W przypadku jednostki „Śmiardowo Złotowskie” projekt przyczyni się do rozwiązania przyczyny określonej jako niezagospodarowane tereny w pobliżu jeziora Śmiardowskiego i niska aktywność. Nowe obiekty noclegowe mogą powstać na terenach niezagospodarowanych, będą stanowiły miejsce pracy dla mieszkańców. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – nowe obiekty noclegowe – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu niskiej przedsiębiorczości mieszkańców. Rozwój przedsiębiorczości pozwoli również na zniwelowanie problemu bezrobocia i korzystania z pomocy społecznej.		
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest: – zwiększenie liczby osób odwiedzających poprzez rozbudowę bazy noclegowej, – rozwój oferty turystycznej.		
Zakres zadań	Projekt zakłada budowę/rozbudowę miejsc noclegowych, które wpłyną na uatrakcyjnienie oferty turystycznej gminy Zakrzewo.		
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Ze względu na specyfikę projektu dostosowanie produktów projektu do oczekiwań osób ze szczególnymi potrzebami będzie obejmować odpowiednie oznakowanie obiektów, dostosowanie ich do potrzeb ww. osób.		
Powiązanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Projekt przewiduje działania na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	

	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	-		
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	-		
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-		
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym			
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	-		
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Nowe obiekty noclegowe będą stanowiły bazę dla całorocznej oferty turystycznej.		
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-		
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Nowe obiekty noclegowe będą przejawem zagospodarowania przestrzeni publicznej.		
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-		
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania		Okres realizacji
	10 000 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027		do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu		Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba nowo utworzonych miejsc noclegowych		15 sztuk	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

Tabela 26 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Rozbudowa stref aktywnego wypoczynku”

Nazwa i numer projektu	Projekt nr 17: Rozbudowa stref aktywnego wypoczynku
Nazwa Wnioskodawcy	Gmina Zakrzewo
Potencjalni partnerzy	Brak
Lokalizacja	Zakrzewo działka 248/2 obręb Zakrzewo, Kujan działka 28/2 oraz 284 obręb Kujanki , Śmiardowo Złotowskie działka 92/5 obręb Śmiardowo Złotowskie
Opis problemu jaki ma rozwiązać projekt	Przyczyny degradacji jednostek Projekt przyczyni się do rozwiązania jednej z głównych przyczyn degradacji jednostki analitycznej „Zakrzewo II” określonej jako niska więź społeczna wśród mieszkańców i duża powierzchnia niezagospodarowanych terenów. Projekt będzie przejawem działań na rzecz uporządkowania przestrzeni publicznej. Strefy aktywnego wypoczynku będą pełniły rolę lokalnych miejsc integracji społecznej. Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców gminy wzmocni również ich więź społeczną. Niska więź społeczna występuje również w jednostkach Kujan i Śmiardowo Złotowskie, ale skala zjawiska nie pozwala na wskazanie go jako przyczyny degradacji jednostek. Problemy wynikające z Diagnozy Efekty projektu – rozbudowane strefy aktywnego wypoczynku – pozwolą pośrednio na zniwelowanie lub rozwiązanie problemu niskiej aktywności społecznej mieszkańców. Strefy aktywnego wypoczynku będą miejscami integracji społecznej oraz potencjalnie miejsce realizacji przedsięwzięć społecznych, sportowych, plenerowych.
Cel przedsięwzięcia	Celem projektu jest: – rozbudowa miejsca integracji i rekreacji na obszarze rewitalizowanym, – poprawa dostępności mieszkańców gminy w tym przyjeżdżających gości, turystów do infrastruktury spędzania wolnego czasu oraz stworzenia estetycznego miejsca integracji rodzinnej poprzez rozbudowę istniejących placów zabaw, budowy boiska do squasha, torów sprawnościowych.
Zakres zadań	Projekt obejmuje działania na rzecz rozbudowy stref aktywnego wypoczynku, w szczególności: – modernizację/budowę placów zabaw, – budowę boiska do squasha, – budowę torów sprawnościowych.
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami	Ze względu na specyfikę projektu dostosowanie produktów projektu do oczekiwań osób ze szczególnymi potrzebami będzie obejmować odpowiednie oznakowanie stref i wybór takich elementów, które mogą być użytkowane m.in. przez dzieci czy osoby starsze.

Powiazanie projektu z celami rewitalizacji	CEL 1 Rozwój aktywności społecznej i włączenia społecznego		
	1.1 Działania sprzyjające włączeniu społecznemu	Strefy będą dostępne dla wszystkich mieszkańców.	
	1.2 Zwiększenie szans mieszkańców na rynku pracy	-	
	1.3 Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości	-	
	1.4 Wsparcie inicjatyw społecznych	Strefy będą miejscem integracji społecznej w tym potencjalnie miejscem organizacji wydarzeń/inicjatyw społecznych.	
	1.5 Rozwój wiedzy mieszkańców i turystów odnośnie walorów obszaru rewitalizacji	-	
	CEL 2 Poprawa jakości życia na obszarze rewitalizowanym		
	2.1 Rozwój infrastruktury społecznej	Strefy będą ogólnodostępne.	
	2.2 Rozwój infrastruktury turystyczno-sportowo-rekreacyjnej i infrastruktury towarzyszącej	Stefy aktywnego wypoczynku będą elementem infrastruktury rekreacyjno-sportowej w gminie.	
	2.3 Rozwój bazy kulturalnej	-	
	2.4 Uporządkowanie przestrzeni publicznej	Strefy aktywnego wypoczynku będą przejawem uporządkowania przestrzeni publicznej.	
	2.5 Rozwój infrastruktury technicznej	-	
Ramy finansowe	Szacowana wartość	Przewidywane źródła finansowania	Okres realizacji
	1 500 000,00 zł	Środki zewnętrzne, w tym FEW 2021-2027	do 2027 r.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Wskaźnik produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
	Liczba rozbudowanych stref aktywnego wypoczynku	3 sztuki	Źródło: protokół odbioru robót Sposób: po zakończeniu prac

Źródło: opracowanie własne

3.4 Partycypacja społeczna

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom gminy Zakrzewo,

- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,
- samorządowi gminnemu,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etap diagnozowania rozpoczęło się od spotkania informacyjne oraz spaceru po gminie. Na spotkaniu przedstawiciele samorządu jak i mieszkańcy mieli okazję zapoznać się z ideą rewitalizacji oraz sposobów jej realizacji. Spacer umożliwił dyskusję nad problemami gminy oraz jej potencjałami rozwojowymi. Ponadto odbyły się konsultacje społeczne dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo. Od dnia 02.09.2023 r. do 02.10.2023 r. mieszkańcy gminy mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu uchwały wraz z załącznikami, zamieszczono 7 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem konsultacji, tj. 25.08.2023 r. w następujących formach:

- na stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.zakrzewo.org.pl),
- na stronie internetowej Gminy Zakrzewo (www.zakrzewo.org.pl),
- w sposób zwyczajowo przyjęty – na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Zakrzewie.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo, dostępne były od dnia 02.09.2023 r. do 02.10.2023 r. na stronie podmiotowej Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.zakrzewo.org.pl) oraz na stronie internetowej Gminy Zakrzewo (www.zakrzewo.org.pl). Wypełnione formularze można było dostarczyć drogą elektroniczną na adres e-mailowy: gmina@zakrzewo.org.pl.

Mieszkańcy mieli również możliwość umówienia się na spotkania konsultacyjne.

Przeprowadzono również wywiady pogłębione z przedstawicielami Urzędu Gminy w Zakrzewie oraz jednostek organizacyjnych. Na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne. Ostatnią formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym. Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialny będzie Zespół ds. Rewitalizacji. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji. Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpi również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego prowadzone będą konsultacje społeczne. Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, wspólnot mieszkaniowych i innych zainteresowanych osób w realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty adaptacji obiektów do pełnienia nowych funkcji, tworzenia nowych przestrzeni i ich wyposażenia, będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań. Jako przykład można podać zaprojektowanie przestrzeni dla organizacji pozarządowych w nowym budynku Urzędu – po przystąpieniu do realizacji

projektu stowarzyszenia zostaną zaangażowane w projektowanie, aby stworzyć miejsce odpowiadające im potrzebom, co pozwoli na efektywne wykorzystanie środków. Wszelkie informacje o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności.

3.5 Mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

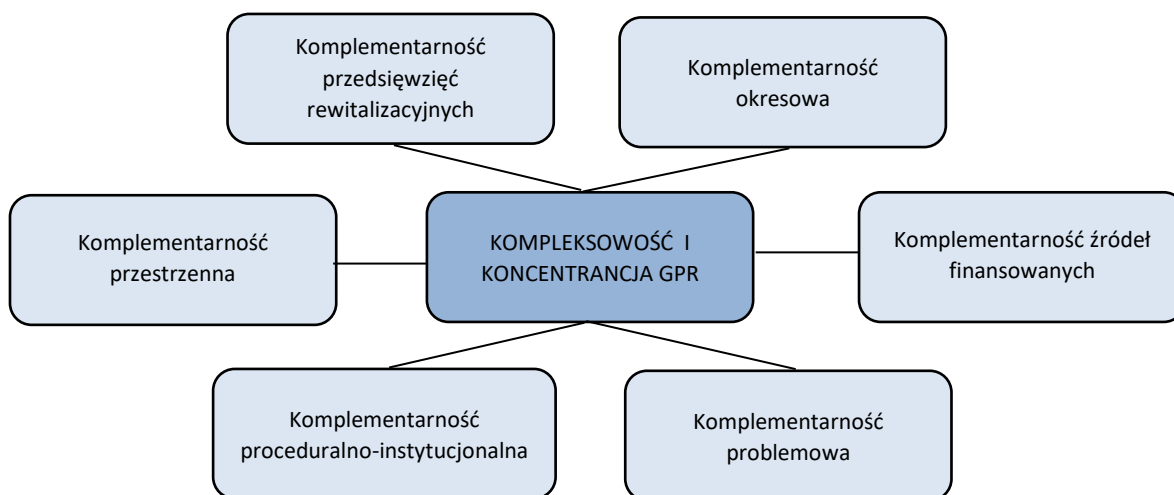
Kompleksowość i koncentracja

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie.

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji gminy Zakrzewo zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Z kolei diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji pozwoliła na identyfikację negatywnych zjawisk również w sferze środowiskowej. Nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć poza obszarem rewitalizacji.

Zdjęcie 16 Kompleksowość, koncentracja i komplementarność GPR

Źródło: opracowanie własne

Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zakrzewo wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie i zewnętrznie. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

Każde podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękki, tworząc w ten sposób projekt zintegrowany. Dodatkowo istnieją powiązania pomiędzy projektami zintegrowanymi, co zwiększa komplementarność zaplanowanych do realizacji działań.

Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo mają dążyć do założonej w Programie wizji oraz przyczyniać się do realizacji celów rewitalizacji. Działania te zostały opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie zrealizowane projekty rewitalizacyjne będą stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami Gminy w innych sferach, co wpływa na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

W celu zapewniania komplementarności proceduralno-instytucjonalnej Gminny Program Rewitalizacji został poddany weryfikacji poszczególnych organów, o których mowa w art. 17, ust. 2, pkt 4 ustawy o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485.). Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo został zaopiniowany przez:

- Zarząd Powiatu Złotowskiego,
- Zarząd Województwa Wielkopolskiego,
- Wojewodę Wielkopolskiego,
- właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa,
- właściwego komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej,
- właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną,
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zdobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223).

Ze względu na specyfikę obszaru rewitalizacji, o charakterze historyczno-kulturowym oraz przyrodniczym, dokument został również zaopiniowany przez:

- właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
- właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków,
- właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo zostanie zapewniona również dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji, na którego czele będzie stał Przewodniczący.

Dodatkowo, w ramach komplementarności proceduralno-instytucjonalnej zadbano o to, aby przewidziane przedsięwzięcia rewitalizacyjne były zgodne z zapisami dokumentów wyższego rzędu, w szczególności z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wdrażanie poszczególnych działań będzie się odbywało w zgodzie z wytycznymi w zakresie planowania przestrzennego wskazanych w Planie w odniesieniu do gminy Zakrzewo.

Realizacja poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, obejmujących działania budowlane prowadzone na terenie wpisanym do rejestru zabytków lub w obiektach indywidualnych wpisanych do rejestru zabytków, będzie poprzedzona uzyskaniem pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Komplementarność międzyokresowa

Zgodność ciągłości programowej zostanie zachowana dzięki kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności, która w procesie rewitalizacji ma kluczowe znaczenie. Działania rewitalizacyjne w niniejszym programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013 oraz 2014-2020 oraz kolejnej perspektywie.

Warto zauważyć, że Gmina Zakrzewo działania rewitalizacyjne podejmowała jeszcze wcześniej. Wskazuje to na kompleksowe i długofalowe podejście samorządu do procesu rewitalizacji. Planując podejmowanie inicjatyw w perspektywie do 2030 roku, starano się uwzględnić pozytywne efekty, które przyniosła realizacja poprzednich nieskoncentrowanych działań oraz projektów i uzupełnić zaplanowany uprzednio kierunek rozwoju gminy w innych dokumentach strategicznych.

Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych,
- funduszy publicznych krajowych,
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego,
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Warto jest zauważyć, że w najbliższym czasie w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Dodatkowym wsparciem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), który jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa wielkopolskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027.

Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

Komplementarność przestrzenna

Wytyczenie granic obszaru rewitalizacji jest efektem analizy wskaźnikowej, która umożliwia identyfikację miejsc o największym natężeniu problemów, a zapisy ustawowe ograniczają powierzchnię i liczbę mieszkańców obszaru rewitalizacji. Kierując się logiką postępowania, potrzebami inwestycyjnymi, a także mając na uwadze osiągnięcie efektu synergii zdecydowano o rozszerzeniu przedmiotowego zakresu niektórych projektów zintegrowanych o kilka pojedynczych przedsięwzięć, które będą realizowane poza obszarem rewitalizacji, ale ich realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów na obszarze rewitalizacji.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zobrazowana została w załącznikach nr 2, 2a oraz 2b do Gminnego Programu Rewitalizacji.

4 System zarządzania Programem

4.1 Zarządzanie GPR, system monitoringu oceny skuteczności działań Programu i wprowadzania modyfikacji

Zarządzanie GPR

Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo to dokument operacyjny oddziałujący na różne obszary. Planuje złożony proces rewitalizacji, w którym należy uwzględnić działania różnych jednostek, w różnych sferach funkcjonowania. Dlatego wymaga odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja GPR zobowiązuje także do aktywnej partycypacji, czyli współpracy ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji. Aby na każdym poziomie, tj. diagnozowania, programowania, wdrażania i monitoringu GPR, występowała współpraca, a realizacja Programu przynosiła oczekiwane efekty, poszczególnym jednostkom należy przyporządkować konkretne zadania.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji odpowiedzialny jest Wójt Gminy. Wójt pełni rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, jego zadania wykonywane są we współpracy z powołanym przez niego organem, którym będzie Zespół ds. rewitalizacji.

Zespół ten funkcjonował będzie w strukturze Urzędu Gminy Zakrzewo. W skład tego Zespołu będą wchodzić osoby zaangażowane w realizację założeń GPR. Do zadań Zespołu należeć będzie:

- współpraca z komórkami organizacyjnymi urzędu,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania GPR i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu GPR, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- przygotowanie informacji nt. wdrażania GPR w celu publikacji na stronie internetowej.

Zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Gminy zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy oraz sprawuje funkcję opiniotawczą-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz Gminy Zakrzewo. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Wójta, oceny aktualności i stopnia realizacji GPR. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu.

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest system monitorowania oraz ocena realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo. Za wdrażanie i monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiadać będzie powołany w tym celu Zespół ds. Rewitalizacji.

W proces opracowywania dokumentu zaangażowano partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Organizowane były otwarte spotkania i konsultacje zarówno dokumentu jak i fizek projektowych, co mogły robić ww. podmioty. Na etapie wdrażania dokumentu ww. podmioty zostaną zaangażowane poprzez spotkania konsultacyjne oraz możliwość członkostwa w Komitecie Rewitalizacji.

Monitoring wdrażania GPR

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba. Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej oraz formularza, stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego Programu. Narzędzia te będą zawierały analizę wskaźnikową obszaru. Monitoring Programu przejawia się w 4 płaszczyznach:

- monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji,
- monitorowanie stopnia realizacji celów,
- monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji,
- bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu – stopień realizacji poszczególnych projektów.

Raport monitoringowy będzie przygotowywany corocznie przez Zespół ds. Rewitalizacji we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok zostanie opracowana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji. Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki ocenie realizacji przedsięwzięć naprawczych. Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Wójta przy pomocy Zespołu ds. Rewitalizacji co najmniej raz na 3 lata. Sporządzona ocena podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz zostanie opublikowana na stronie BIP Urzędu Gminy w Zakrzewie, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1, 2 ustawy o rewitalizacji.

Wprowadzanie zmian do GPR

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Wójt Gminy wraz z Zespołem ds. Rewitalizacji w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji, zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Zakrzewo, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

4.2 Ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz harmonogram wdrażania GPR

Harmonogram wdrażania GPR

Gminny Program Rewitalizacji jest programem wieloletnim. Okres realizacji procesu rewitalizacji objętego niniejszym Programem wynosi 8 lat. Rok 2023 jest rokiem rozpoczynającym cały proces rewitalizacji oraz kończącym prace nad przygotowaniem dokumentu, w tym roku rozpoczynają się prace dotyczące Komitetu Rewitalizacji i Zespołu ds. rewitalizacji. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w Programie rozpoczyna się w 2024 r. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obowiązuje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy. Rok 2030 jest rokiem kończącym Program.

Tabela 27 Harmonogram realizacji GPR

2023	2024-2026	2027-2029	2030
Prace nad GPR	Pierwszy okres realizacji GPR	Drugi okres realizacji GPR	Zakończenie prac nad GPR

Uchwalenie GPR	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych w latach 2024-2026	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych w latach 2027-2029	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na 2030 r.
Powołanie Zespołu ds. Rewitalizacji	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych	Opracowanie rocznego raportu monitoringowego
Powołanie Komitetu Rewitalizacji	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych	Ewaluacja ex-post realizacji GPR

Źródło: opracowanie własne

Ramy finansowe i źródła finansowania

Uwzględniając zakres projektów rewitalizacyjnych i przyjętą perspektywę czasową na ogólne ramy finansowe GPR składa się wiele elementów, w tym m.in.:

- wartość planowanych inwestycji (ok. 59 200 000 zł),
- zmiany wartości pieniądza w czasie,
- zmiany wartości poszczególnych produktów rzutujących na wartość inwestycji,
- koszty administracyjne związane z wdrażaniem Strategii.

Jako główne źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych wskazuje się:

- budżet Gminy Zakrzewo,
- budżet Województwa Wielkopolskiego,
- budżet Powiatu Złotowskiego,
- środki pochodzące z budżetu krajowego (w tym krajowe fundusze celowe np. Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych, Program inwestycji Strategicznych),
- środki prywatne,
- środki pochodzące z budżetu UE:
 - środki w ramach polityki spójności na lata 2021-2027, w tym program regionalny Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 i krajowe programy operacyjne,
 - wspólna polityka rolna UE,
 - programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
 - Europejski Instrument na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w ramach instrumentu NextGenerationEU,
 - programy Komisji Europejskiej,
- inne środki, m.in. Fundusze norweskie i EOG, WFOŚiGW, NFOŚiGW, fundusze międzynarodowych instytucji finansowych (EBI, EBOR, Bank Światowy itp.).

4.3 Niezbędne działania administracyjne

Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczących wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy i zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Jednak z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo.

Powołanie Komitetu Rewitalizacji oraz określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji uchwali Rada Gminy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji stanowił będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił będzie funkcję opiniodawczo-doradczą. Zakłada się, że w strukturach Komitetu Rewitalizacji znajdą się m.in. przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, w tym instytucji kultury i oświaty czy przedsiębiorców działających w obszarze rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale w drodze konsultacji społecznych.

Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne gminy, nie przewiduje się ustanawiania Specjalnej Strefy Rewitalizacji na terenie gminy.

Wskazanie zakresu zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Obszar rewitalizacji, jak i całej gminy Zakrzewo objęty jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zakrzewo, przyjętego Uchwałą nr XXXI/ 193/98 Rady Gminy w Zakrzewie, z dnia 27 lutego 1998 r. wraz z późniejszymi zmianami. Na podstawie analizy dokumentu stwierdzono, iż nie wystąpi konieczność wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikających z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo, gdyż projektowane przedsięwzięcia są zgodne z polityką przestrzenną przedstawioną w Studium. W wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie nastąpi zmiana funkcji obszarów wskazanych w ww. dokumencie. Należy zwrócić uwagę, że Studium stanowić będą podstawę do opracowania planu ogólnego gminy (dokumentu planistycznego o zasięgu całej gminy, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy), którego obowiązek sporządzenia wynika z Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.1688).

Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Kujan (Uchwała nr VIII/50/07 RADY GMINY ZAKRZEWO z dnia 7 listopada 2007),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Zakrzewo (Uchwała nr XXXI/212/10 RADY GMINY ZAKRZEWO z dnia 23 września 2010 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Śmiardowo Złotowskie.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się zarówno w granicach obszaru rewitalizacji, a także poza nim – w przypadku realizacji przedsięwzięć znajdujących się poza obszarem rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tych dokumentach.

5 Zgodność Programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

5.1 Dokumenty o znaczeniu lokalnym

Poniżej przedstawiono zgodność GPR z dokumentami strategicznymi o znaczeniu regionalnym.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zakrzewo

Program przewiduje usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Zakrzewo. W szczególności dotyczy to powierzchni dachów obiektów mieszkalnych i gospodarczych. Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano obiekty, które posiadają dachy wykończone materiałami azbestowymi. GPR przewiduje działania na rzecz poprawy stanu infrastruktury społecznej w tym mieszkaniowej.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Zakrzewo lata 2012-2022

Gmina w momencie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Zakrzewo nie posiada aktualnego dokumentu o charakterze strategii rozwoju gminy. Założenia GPR pozostają w zgodzie z założeniami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Zakrzewo na lata 2012-2022. Poniżej przedstawiono matrycę zgodności z wybranymi priorytetami, celami i kierunkami działania określonymi w Strategii. Zdecydowano o przedstawieniu zgodności z przedmiotową Strategią z uwagi na praktykę polegającą na tym, że główne cele i kierunki działań ujęte w strategiach rozwoju są również uwzględniane sukcesywnie w kolejnych strategiach rozwoju.

Tabela 28 Zgodność GPR z zapisami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Zakrzewo na lata 2012-2022

OBSZAR TEMATYCZNY	PRIORYTETY I CELE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	ZGODNOŚĆ Z GPR
Ekologia	Cel drugorzędny: Podjąć działania w kierunku wzrostu świadomości ekologicznej oraz uwypuklenia walorów turystycznych i przyrodniczych gminy.	– Edukacja dorosłych poprzez lokalne media, zebrania wiejskie w zakresie nowych technologii ochrony środowiska, wytwarzania źródeł ciepła i zagrożeń ekologicznych.	W GPR zaplanowano działania edukacyjne dotyczące świadomości ekologicznej mieszkańców.
	Cel drugorzędny: Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury turystycznej.	– Rozbudowanie infrastruktury turystycznej wokół zbiorników wodnych – Budowa szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych, edukacyjnych) – Umożliwienie rozwoju inwestycji hotelowych (pensjonaty o średnim i wyższym standardzie)	W GPR zaplanowano rozwój turystyczny terenów w sołectwach Kujan i Śmiardowo Złotowskie.
	Cel drugorzędny: Podjąć działania w kierunku utrzymania i rozwoju infrastruktury społecznej.	– Odnowa obszarów wiejskich, rozwój świetlic wiejskich, współpraca w zakresie pozyskiwania środków dla mniejszych miejscowości – Budowa i modernizacja publicznych obiektów oświaty, kultury, rekreacji, sportu i zdrowia – Ustalenie planu odnawiania i remontów budynków użyteczności publicznej	W GPR zaplanowano m.in. remont obiektów oraz rozwój infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowej.
Gospodarka	Cele drugorzędny: Wykorzystać położenie gminy dla pozyskania inwestorów i unowocześnienia gospodarki.	– Stworzenie warunków dla rozwoju różnych form turystyki	W GPR zaplanowano rozwój infrastruktury turystycznej w sołectwach Kujan i Śmiardowo Złotowskie.
	Cel trzeciorzędny: Stworzyć spójny program promocji turystycznej i gospodarczej w oparciu o Bory Kujańskie, wykorzystując potencjał obszarów leśnych na terenie gminy	Brak określonych kierunków działań dla celu trzeciorzędowego.	W GPR zaplanowano rozwój turystyki w gminie.
Społeczność	Priorytet: Stworzyć warunki dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i całego społeczeństwa gminy	– Wykorzystanie bazy oświatowej dla organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży – Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, przekwalifikacje zawodowe) w oparciu o istniejące szkoły i świetlice wiejskie – Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach	W GPR zaplanowano działania edukacyjne dzieci, młodzieży i dorosłych.
	Priorytet: Przeciwdziałać patologiom społecznym	– Utworzenie sprawnego systemu monitoringu środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym – Edukacja nt. potencjalnych zagrożeń (narkomania, alkoholizm) (...) – Organizacja wsparcia, w tym również przy udziale organizacji pozarządowych	W GPR zaplanowano rozwiązywanie problemów społecznych.

	Priorytet: Stworzyć warunki do zmniejszenia bezrobocia i jego społecznych skutków	– Stworzenie systemu wspierania małej i średniej przedsiębiorczości uzupełniającej ofertę turystyczną sąsiednich gmin – Promować i wspierać samozatrudnienie – Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie niwelowania społecznych skutków bezrobocia	W GPR zaplanowano działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.
	Cel pierwszorzędny: Stworzyć warunki do efektywnego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	– Zwiększyć dostępność od otwartych i zamkniętych obiektów sportowych – Tworzenie centrów kultury z ofertą na miarę oczekiwań dzieci i młodzieży	W GPR zaplanowano rozwój infrastruktury kulturalnej i sportowej.
	Cel pierwszorzędny: Podjąć działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego	– Zwiększenie działań prewencyjnych (...)	W GPR zaplanowano działania na rzecz wzrostu bezpieczeństwa publicznego.
	Cel drugorzędny: Stworzyć warunki do powstawania i rozwoju organizacji pożytku publicznego	Brak określonych kierunków działań dla celu drugorzędnego.	W GPR zaplanowano działania na rzecz wzrostu aktywności społecznej mieszkańców.
	Cel drugorzędny: Stworzyć warunki do dalszego rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy	Brak określonych kierunków działań dla celu drugorzędnego.	W GPR zaplanowano działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.
	Cel drugorzędny: Stworzyć warunki do rozwoju infrastruktury turystycznej i sportowej jako formy zwiększania aktywności lokalnej społeczności	Brak określonych kierunków działań dla celu drugorzędnego.	W GPR zaplanowano działania na rzecz rozwoju turystyki.
Przestrzeń	Priorytet: Podjąć działania w kierunku przygotowania infrastruktury dla szeroko pojętej przedsiębiorczości	– Poprawa walorów turystycznych poprzez inwestycje w tereny atrakcyjne – Zwiększenie promocji miejscowości turystycznych	W GPR zaplanowano działania na rzecz rozwoju turystyki.
	Priorytet: Stworzenie warunków do wykorzystania obszarów gminy prawnie chronionych dla rozwoju turystyki	– Opracowanie koncepcji zagospodarowania turystycznego dla obszarów przyrodniczych prawnie chronionych – Budowa ścieżek przyrodniczych i wyznaczanie nowych szlaków rowerowych – Promocja walorów i osobliwości przyrodniczych obszarów chronionych	W GPR zaplanowano działania na rzecz rozwoju turystyki.
	Cel pierwszorzędny: Podjąć działania w kierunku wykorzystania położenia geograficznego gminy	– Wyznaczenie i stworzenie centrum usługowego i kulturalnego na terenie gminy Zakrzewo – Lepiej wykorzystać istniejące zbiorniki wodne dla rozwoju turystyki – Promocja obszarów atrakcyjnych dla rozwoju przedsiębiorczości i turystyki	W GPR zaplanowano działania na rzecz rozwoju infrastruktury kulturalnej, turystyki i przedsiębiorczości.
	Cel drugorzędny: Stworzenie programu rozwoju turystycznego gminy Zakrzewo	Brak określonych kierunków działań dla celu drugorzędnego.	W GPR zaplanowano działania na rzecz rozwoju turystyki.

Źródło: opracowanie własne

5.2 Dokumenty o znaczeniu regionalnym

Poniżej przedstawiono zgodność GPR z dokumentami strategicznymi o znaczeniu regionalnym.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

W Planie określono następujące cele polityki przestrzennej:

- 1 Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej,
- 2 Ochrona walorów przyrodniczych,
- 3 Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego,
- 4 Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji,
- 5 Zrównoważony rozwój rolnictwa,
- 6 Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa,
- 7 Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej,
- 8 Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom.

Zakres celów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest spójny z celami nr 1, 2, 3, 4, 7 i 8.

Gmina Zakrzewo jako obszar wiejski wymagający wsparcia procesów rozwojowych

W Planie gmina Zakrzewo została zdefiniowana jako obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych. Obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych na terenie Wielkopolski obejmują wszystkie jednostki gminne wiejskie i miejsko-wiejskie, które nie są pod bezpośrednim wpływem najważniejszych ośrodków gospodarczych regionu. To obszary, w których potencjał endogeniczny wymaga wsparcia o czynniki aktywizujące i zasilające w nowe cechy i wartości.

Obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych są niezwykle istotne z punktu widzenia działań na rzecz zwiększenia spójności regionu. Powyższe obszary wiejskie są znacznie oddalone od najważniejszych ośrodków rozwoju w województwie, a co za tym idzie, nie są pod wpływem bezpośredniego oddziaływania potencjału rozwojowego tychże biegunów wzrostu. Ponadto ograniczony dostęp do głównych ośrodków miejskich, a tym samym mniejsze możliwości rozwojowe, powodują emigrację mieszkańców na tereny bardziej atrakcyjne pod względem gospodarczym i społecznym, powodując depopulację terenów wiejskich. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 za istotną barierę rozwoju tych obszarów wskazuje: niską dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych, co wiąże się między innymi ze słabą jakością infrastruktury technicznej. Wsparcie obszarów wiejskich pomoże eliminować dysproporcje w poziomie rozwoju regionu, poprawi jego spójność, a tym samym zwiększy atrakcyjność województwa wielkopolskiego. Dla omawianych obszarów, w tym dla gminy Zakrzewo, zgodnie ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r. zdefiniowano następujące kierunki działań:

- wzmocnienie kapitału ludzkiego i rozwój edukacji,
- wsparcie sektorów pozarolniczych oraz wzmocnienie endogenicznej bazy ekonomicznej,
- rozwój turystyki, w tym turystyki wiejskiej i agroturystyki,
- przeciwdziałanie procesom migracyjnym,
- zwiększenie możliwości zatrudnienia przez zwiększenie mobilności zawodowej,
- budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- tworzenie instytucjonalnych warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych,

- stymulowanie rozwoju lokalnego oraz inicjatyw lokalnych,
- propagowanie i wdrażanie idei odnowy wsi
- promocja i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi,
- rozwój organizacji pozarządowych działających na wsi.

Kierunki rozwoju są zgodne z założeniami GPR odnośnie obszaru rewitalizacji.

Gmina Zakrzewo jako obszar o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe

W Planie gmina Zakrzewo została zdefiniowana jako obszar o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe. Delimitacja obszarów o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe, a w konsekwencji poprawa dostępności do podstawowych usług, stanowi niezwykle istotny element w działaniach na rzecz spójności regionu. Brak dostępu mieszkańców do edukacji, zdrowia, usług komunalnych i kultury wpływa na poziom wykluczenia społecznego mieszkańców z danych terenów. Za obszary o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe wskazano gminy charakteryzujące się najniższymi wskaźnikami dostępności do kanalizacji, opieki przedszkolnej, usług zdrowotnych, usług kultury oraz najwyższym czasem dojazdu do miast subregionalnych (tj. Gniezno, Kalisz, Konin, Leszno, Piła) i do miasta wojewódzkiego (Poznań). Wyznaczony obszar obejmuje gminy, których poziom dostępu do usług wymaga szczególnej interwencji. Konsekwencją obecnej sytuacji są liczne problemy społeczne związane między innymi z emigracją ludności oraz wolniejszym niż w pozostałych częściach województwa rozwojem społeczno-gospodarczym. Zjawiska te mają bezpośredni wpływ na atrakcyjność inwestycyjną wskazanych gmin. Dla omawianych obszarów, w tym dla gminy Zakrzewo, zgodnie ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r. zdefiniowano następujące kierunki działań:

- poprawa dostępności komunikacyjnej do usług,
- wsparcie systemowych rozwiązań (prawnych, formalnych, organizacyjnych) zwiększających popyt i podaż usług publicznych,
- wspieranie zaangażowania podmiotów gospodarki społecznej w realizację usług publicznych,
- poprawa podaży usług, w tym e-usług.

Kierunki rozwoju są zgodne z założeniami GPR odnośnie obszaru rewitalizacji.

Gmina Zakrzewo jako obszar o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich

W Planie gmina Zakrzewo została zdefiniowana jako obszar o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich. Do najczęściej stosowanych wskaźników komunikacyjnych, przy określaniu zasięgu powiązań miast wojewódzkich z otaczającym je obszarem, zalicza się kryteria dostępności czasowej wybranych jednostek osadniczych oraz wskaźniki, świadczące pośrednio o sile powiązań pomiędzy ośrodkami, w postaci liczby połączeń komunikacyjnych w ciągu doby. Sprawność i szybkość pokonywania przestrzeni, mierzona czasem dojazdu różnymi środkami transportu, jest obecnie jednym z najistotniejszych czynników rozwoju i warunkiem osiągnięcia efektywności układu komunikacyjnego. Obszary o bardzo słabej dostępności czasowej (90 minut) i słabej dostępności (60 minut) w relacjach komunikacyjnych ze stolicą regionu są bardziej ograniczone w zakresie dostępu do usług podstawowych, usług wyższego rzędu, które koncentrują się w większych ośrodkach osadniczych, w tym przede wszystkim w miastach. Transport indywidualny w skali województwa jest najbardziej konkurencyjnym czasowo rodzajem transportu. Atrakcyjność transportu kolejowego jest porównywalna lub nieco gorsza – w zależności do stanu technicznego linii. Transport autobusowy nie jest konkurencyjny czasowo w stosunku do samochodu osobowego i kolei na długich dystansach. Układ granic województwa wielkopolskiego oraz rozciągłość obszaru w kierunku północnym, południowym i

wschodnim, skazują położone tam tereny na pogorszenie dostępności do miasta wojewódzkiego z uwagi na czas dojazdu. Wyznaczenie obszarów charakteryzujących się najniższą dostępnością transportową do ośrodka wojewódzkiego, stanowiących peryferyjne obszary regionu, ma na celu określenie obszarów interwencji koniecznych dla zapewnienia spójności terytorialnej województwa przez rozwój sieci komunikacyjnej (drogowej i kolejowej). Dla omawianych obszarów, w tym dla gminy Zakrzewo, zgodnie ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r. zdefiniowano następujące kierunki działań:

- modernizacja podstawowej sieci drogowej, budowa nowych odcinków tworzących i organizujących system oraz scalających i wiążących go z systemami zewnętrznymi,
- wzmocnienie lokalnej sieci dróg, szczególnie na obszarach o najniższej dostępności transportowej do ośrodka wojewódzkiego,
- modernizacja i rozwój systemów drogowych wraz z budową obwodnic, w tym obwodnic śródmiejskich,
- poprawa bezpieczeństwa na drogach poprzez przebudowę miejsc niebezpiecznych oraz wsparcie podmiotów działających w strefie ratownictwa drogowego,
- budowa spójnego systemu dróg rowerowych i infrastruktury im towarzyszącej,
- upowszechnianie zasady inwestowania w drogi przed zabudową terenu,
- podejmowanie inicjatyw, działań lobbujących na rzecz dostosowania krajowej polityki transportowej, w zakresie transportu drogowego, i wynikających z niej inwestycji do potrzeb Wielkopolski.

Kierunki rozwoju są zgodne z założeniami GPR odnośnie obszaru rewitalizacji.

Gmina została uznana jeszcze jako inne typy obszarów, ale zakres kierunków działań nie dotyczy przedsięwzięć i celów wskazanych w GPR.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r.

W Strategii podkreślono, że wiele obszarów wielkopolskich miast i wsi dotkniętych jest poważnymi problemami o charakterze społecznym lub infrastrukturalnym, ale widać, że gminy przystępują do procesów rewitalizacyjnych. Programy rewitalizacji przedstawiają działania skierowane na poprawę stanu zagospodarowania i warunków życia w obszarach będących w sytuacji kryzysowej w gmin.

Strategia zaznacza, że rewitalizacja to najbardziej kompleksowa odpowiedź na degradację społeczną, gospodarczą, przestrzenną, techniczną i środowiskową obszarów. Wsparcie przez rewitalizację oznacza wsparcie w rozwiązywaniu problemów zdiagnozowanych na zdegradowanym obszarze, bez względu czy znajduje się on w dużym czy małym mieście (np. najmniejsze miasta Wielkopolski), w gminie miejskiej czy wiejskiej. Rewitalizacja jest procesem i jednocześnie wieloaspektowym instrumentem wyprowadzania ze stanu kryzysowego.

Strategia przewiduje następujące cele strategiczne i operacyjne:

- Cel strategiczny 1 Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców:
 - Cel operacyjny 1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu,
 - Cel operacyjny 1.2 Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia,
 - Cel operacyjny 1.3 Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy,
- Cel strategiczny 2 Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych:
 - Cel operacyjny 2.1 Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie,

- Cel operacyjny 2.2 Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom,
- Cel operacyjny 2.3 Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu,
- Cel strategiczny 3 Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski:
 - Cel operacyjny 3.1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa,
 - Cel operacyjny 3.2 Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
 - Cel operacyjny 3.3 Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej,
- Cel strategiczny 4 Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem:
 - Cel operacyjny 4.1 Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług,
 - Cel operacyjny 4.2 Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Cele 1 i 2 w całości dotyczą kwestii gospodarczych, społecznych i kulturowych, których poprawę przewiduje Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo.

Podsumowanie

W Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo, wskazano zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, obszar zdegradowany podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic z zastrzeżeniem, że na każdym z podobszarów występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Dokonana analiza wskaźnikowa, pozwoliła zdiagnozować natężenie zjawisk kryzysowych sfery społecznej w następujących jednostkach analitycznych gminy Zakrzewo:

- Drożyska Wielkie,
- Kujan,
- Śmiardowo Złotowskie,
- Zakrzewo I.
- Zakrzewo II.

Analiza pozostałych sfer (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej), wskazała na brak jednostek, w których nie występują zjawiska kryzysowe występujące poza sferą społeczną. Zgodnie z analizą dokonaną w Diagnozie obszar zdegradowany stanowi 5 zamieszkałych jednostek analitycznych (Drożyska Wielkie, Kujan, Śmiardowo Złotowskie, Zakrzewo I i Zakrzewo II), których łączna powierzchnia wynosi 46,97 km², co stanowi 28,90% ogólnej powierzchni gminy. Zamieszkuje je łącznie 2128 osób, co stanowi 43,85% wszystkich mieszkańców gminy Zakrzewo.

Ocena istotności terenu rewitalizacji dla rozwoju lokalnego całej gminy została dokonana w oparciu o zapisy lokalnych dokumentów strategicznych, ankietę mieszkańców i wnioski z przeprowadzonych warsztatów i wizji lokalnej. Zgodnie z ustaleniami dokonanymi w toku konsultacji wewnętrznych, opierających się na debatach, rozmowach oraz uzgodnieniach władz samorządowych i jednostek organizacyjnych gminy oraz interesariuszy rewitalizacji jako obszar rewitalizacji w gminie Zakrzewo wyznacza się jednostki analityczne: Kujan, Śmiardowo Złotowskie i Zakrzewo II. Wyznaczona jednostka stanowi 19,81% powierzchni gminy i zamieszkiwana jest przez 24,01% łącznej liczby mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji gminy Zakrzewo wskazuje cele rewitalizacji odpowiadające na potrzeby gminy w tym zakresie. Ponadto przedstawiono 17 przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodny z celami rewitalizacji.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Strategii opracowano Prognozę oddziaływania dokumentu na środowisko, która została zaopiniowana pozytywnie. Zakres prognozy został wskazany w ramach konsultacji z RDOŚ w Poznaniu i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Ponadto dokument został przedstawiony do zaopiniowania również delegaturze ABW w Poznaniu, Komendantowi Powiatowemu PSP w Złotowie, Krajowemu Zasobowi Nieruchomości, Nadodrzańskiemu Oddziałowi Straży Granicznej, PGL Lasy Państwowe, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Wojewodzie Wielkopolskiemu, Wojewódzkiemu Sztabowi Wojskowemu w Poznaniu, Zarządowi Powiatu Złotowskiego, Zarządowi Województwa Wielkopolskiego.

GMINA ZAKRZEWO

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

Spis tabel, rysunków, wykresów i zdjęć

Spis tabel

Tabela 1 Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców w gminie Zakrzewo w latach 2016-2021	9
Tabela 2 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Zakrzewo w latach 2016-2021.....	10
Tabela 3 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w gminie Zakrzewo w latach 2017-2022	12
Tabela 4 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Zakrzewo w latach 2017-2022.....	12
Tabela 5 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Zakrzewo w latach 2017-2022	12
Tabela 6 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Zakrzewo w 2021 r. w porównaniu do gmin powiatu złotowskiego	13
Tabela 7 Cele rewitalizacyjne i kierunki działań	46
Tabela 8 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa ścieżki ekologicznej wraz z organizacją zajęć edukacyjnych”	47
Tabela 9 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa boiska wielofunkcyjnego w miejscowości Kujanki”	49
Tabela 10 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa pola kempingowego w miejscowości Kujanki”	50
Tabela 11 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa parkingu w miejscowości Kujanki”	51
Tabela 12 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Kompleksowe zagospodarowanie kąpieliska gminnego w Kujankach wraz z rozbudową pomostów”	52
Tabela 13 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa ścieżki rowerowej i pieszo-rowerowej na trasie Kujanki -Zakrzewo”	54
Tabela 14 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa ścieżki rowerowej, pieszo-rowerowej w pasie drogi wojewódzkiej 189”	55
Tabela 15 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Utworzenie kąpieliska gminnego nad jeziorem Śmiardówka wraz z budową pomostów”	57
Tabela 16 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Rozbudowa sieci wodno-sanitarnej w miejscowości Śmiardowo Złotowskie”	58
Tabela 17 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa obiektu wielofunkcyjnego”	59
Tabela 18 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Kompleksowe zagospodarowanie terenu w zakrzewskim „lasku””	60
Tabela 19 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa parkingu w Zakrzewie”	61
Tabela 20 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Modernizacja przestrzeni publicznej wzdłuż ulicy Edmunda Jana Osmańczyka”	62
Tabela 21 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych na terenie gminy Zakrzewo wraz z inwestycją w OZE”	64
Tabela 22 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Promocja produktu lokalnego”	65
Tabela 23 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Budowa bazy noclegowej”	66

Tabela 24 Podstawowy projekt rewitalizacyjny pn. „Rozbudowa stref aktywnego wypoczynku”	67
Tabela 25 Harmonogram realizacji GPR	75
Tabela 26 Zgodność GPR z zapisami Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Zakrzewo na lata 2012-2022.....	79

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja gminy Zakrzewo na planie województwa wielkopolskiego	13
Rysunek 2 Lokalizacja gminy Zakrzewo na planie powiatu złotowskiego	14
Rysunek 3 Zasięg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Zakrzewo	17
Rysunek 4 Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Zakrzewo	17
Rysunek 5 Jednostki analityczne na terenie gminy Zakrzewo - granice.....	20
Rysunek 6 Obszar zdegradowany w gminie Zakrzewo – uproszczona mapa	24
Rysunek 7 Obszar rewitalizacji dla gminy Zakrzewo – uproszczona mapa	27

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności w gminie Zakrzewo w latach 2012-2021	7
Wykres 2 Liczba bezrobotnych w gminie Zakrzewo w latach 2012-2021	8
Wykres 3 Dochody i wydatki ogółem gminy Zakrzewo w latach 2016-2021 (zł)	12

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Schemat organizacyjny Urzędu Gminy w Zakrzewie.....	6
Zdjęcie 2 Zdjęcie lotnicze jednostki analitycznej Zakrzewo II	28
Zdjęcie 3 Przykład zabudowy z lat 70-80. XX w. wymagającej modernizacji	30
Zdjęcie 4 Stadion w Zakrzewie i tereny przyległe.....	30
Zdjęcie 5 Przykład chaotycznej zabudowy przy ul. Osmańczyka w Zakrzewie.....	31
Zdjęcie 6 Przykład chaotycznego zagospodarowania terenu osiedla przy ul. Osmańczyka w Zakrzewie	32
Zdjęcie 7 Okolice Szkoły Podstawowej w Zakrzewie	33
Zdjęcie 8 Przykłady rzeźb w przestrzeni Zakrzewia na obszarze jednostki analitycznej Zakrzewo II	33
Zdjęcie 9 Zdjęcia lotnicze jednostki analitycznej Kujan	34
Zdjęcie 10 Przykładowa zabudowa letniskowa we wsi Kujanki	35
Zdjęcie 11 Plaża w Kujankach	36
Zdjęcie 12 Niezagospodarowane tereny we wsi Kujanki	37
Zdjęcie 13 Widok jednostki analitycznej Śmiardowo Złotowskie.....	39
Zdjęcie 14 Tereny z możliwością zagospodarowania na plażę i towarzyszącą infrastrukturę turystyczno-rekreacyjną	41
Zdjęcie 15 Przykładowe tereny jednostki analitycznej Śmiardowo Złotowskie możliwe do zagospodarowania	41
Zdjęcie 16 Kompleksowość, koncentracja i komplementarność GPR	70

Bibliografia

-
1. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo
 2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego
 3. Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)
 4. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)
 5. Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS)
 6. Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)
 7. Program Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ)
 8. Program Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE)
 9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zakrzewo
 10. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Zakrzewo lata 2012-2022
 11. Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 r.
 12. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zakrzewo
 13. www.bip.zakrzewo.org.pl
 14. www.zakrzewo.org.pl

Załączniki

-
1. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Zakrzewo
 2. Tabela ewaluacyjna oraz formularz
 3. Podsumowanie konsultacji społecznych